

Bakalářská práce

2023

Hana Šrámková, DiS.

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Jak řeší OSPDB bytovou problematiku osob
s tělesným postižením**

Hana Šrámková, DiS.

Plzeň 2023

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra sociologie a sociální práce

Studijní program Sociální práce

Bakalářská práce

**Jak řeší OSPDB bytovou problematiku osob
s tělesným postižením**

Hana Šrámková, DiS.

Vedoucí práce:

PhDr. Mgr. František Kalvas, PhD.

Katedra sociologie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Konzultant:

Mgr. Martin Švantner, Ph.D.

Katedra sociologie

Plzeň 2023

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2023

.....

Poděkování:

Děkuji vedoucímu práce PhDr. Mgr. Františku Kalvasovi, Ph.D. za pomoc a odborné vedení při zpracování mé bakalářské práce. Dále děkuji Mgr. Karolíně Vodičkové, MBA za možnost pracovat na Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování, za podporu při studiu, poskytování užitečných rad a cenných materiálních podkladů pro zpracování tématu bytové problematiky a sociální práce v bytech statutárního města Plzně. Zároveň i kolegům za trpělivost a shovívavost.

SEZNAM ZKRATEK

BEZB – bezbariérově upravený byt zvláštního určení

BHŽOR – bodové hodnocení žádosti o registraci

BYT – Odbor bytový Magistrátu města Plzně

BZU – byt zvláštního určení

ČSÚ – Český statistický úřad

DOMUS – informační systém pro správce bytových a nebytových prostor

E-spis – elektronická spisová služba

ETHOS – Evropská typologie bezdomovectví a vyloučení z bydlení v prostředí ČR

EŽOR – Evidence žadatelů o registraci na dostupné a sociální bydlení

GDPR – General Data Protection Regulation

ICF – International Classification of Functioning, Disability and Health (= MKF)

IP – Individuální plán

KB – Komise bytová Rady města Plzně (poradní orgán)

KMB – Kontaktní místo pro bydlení

KN – Katastr nemovitostí

MKF – Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (= ICF)

MMP – Magistrát města Plzně

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

NNO – nestátní neziskové organizace

NS – nájemní smlouva

ODBSZ – Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování

ONB – oddělení nájmu bytu

OKnouze – program k zápisu standardizovaného záznamu sociálního pracovníka

OSPDB – oddělení sociální práce a dostupného bydlení

OSZ – oddělení sociálního začleňování

OZ – Občanský zákoník 89/2012 Sb., Poslední změna zákona 1. 1. 2014

OZS – Obytná zóna Sylván, a.s.

OZP – osoba se zdravotním postižením

QI – instrukce

QS – směrnice

RMP – Rada města Plzně

ROB – registr obyvatel

SEN – bydlení vyčleněné pro seniory a osoby se zdravotním postižením

SEN PH – byty pro osoby se zdravotním postižením a přiznaným invalidním důchodem pro invaliditu II. a III. stupně z důvodu psychického handicapu

SIS – Supports Intensity Scale (Stupnice intenzity podpory)

SŠ – sociální šetření

STAND – standardní bydlení

WHO – World Health Organization (Světová zdravotnická organizace)

ŽOR – Žádost o registraci na dostupné bydlení

OBSAH

ÚVOD.....	1
1 TEORETICKÁ ČÁST.....	3
1.1 DEFINOVÁNÍ POJMŮ	3
1.1.1 Lidé se zdravotním postižením, zvláště zranitelná osoba	3
1.1.2 Základní lidské potřeby.....	5
1.1.3 Bydlení	6
1.1.4 Bezbariérové byty	7
1.1.5 Sociální a dostupné bydlení na základě registrace	9
1.1.6 Přednostní řešení.....	10
1.1.7 Bytová nouze	12
1.1.8 Kontaktní místo pro bydlení	13
1.1.9 Nakládání s uvolněným bezbariérovým bytem	14
1.1.10 Maximální počet osob v domácnosti.....	15
1.2 STRUKTURA ODBSZ	16
1.3 PROCES ZÍSKÁNÍ BEZBARIÉROVÉHO BYTU	17
1.3.1 Podání žádosti o registraci na dostupné bydlení.....	18
1.3.2 Doložení potřebných dokladů k ověření údajů v ŽOR	19
1.3.3 Realizace sociálního šetření.....	20
1.3.4 Projednání žádosti v hodnotící skupině.....	21
1.3.5 Schválení nájmu bytu	22
1.3.6 Uzavření nájemní smlouvy k bytu	22
1.3.7 Pomoc se zabydlením klienta	23
2 PRAKTICKÁ ČÁST.....	25
2.1 FORMULACE PROBLÉMU	25
2.2 HLAVNÍ CÍL VÝZKUMU	26
2.3 KVANTITATIVNÍ VÝZKUM	26
2.3.1 Dílčí cíle výzkumu a výzkumné problémy	26
2.3.2 Výzkumné problémy	27
2.3.3 Operacionalizace pojmů	27
2.3.4 Metodologie	28
2.3.5 Analýza struktury žadatelů o bezbariérový byt	30
2.3.6 Analýza úspěšných žadatelů o bezbariérový byt.....	36
2.3.7 Mapa procesu.....	42
2.4 KVALITATIVNÍ VÝZKUM	43
2.4.1 Dílčí cíle výzkumu a výzkumné problémy	43
2.4.2 Výzkumné otázky.....	44
2.4.3 Operacionalizace pojmů	44
2.4.4 Metodologie	44
2.4.5 Analýza a interpretace získaných informací	45
2.4.6 Rozhovor.....	47
2.4.7 Shrnutí průběhu rozhovoru	50
2.4.8 Návrhy opatření.....	50
ZÁVĚR	52
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	I
Knižní zdroje.....	I
Internetové zdroje	II

PŘÍLOHOVÁ ČÁST.....	V
Obrázek č. 1 Maslowova pyramida potřeb.....	VI
Obrázek č. 2 Nerovnost zdrojů zdravotně znevýhodněných osob ve společnosti	VI
Obrázek č. 3 Prvky řešení bytové nouze v Plzni (ODBSZ)	VII
Obrázek č. 4 Graf členění technického úřadu k 1. 1. 2023	VII
Obrázek č. 5 Proces získávání bezbariérového bytu.....	VIII
Obrázek č. 6 Mapa procesu ŽOR (typ bytu: bezbariérový).....	IX
Obrázek č. 7 Ukázka vyplnění více možností	X
Obrázek č. 8 Pokyny pro žadatele bezbariérového bytu	X
Tabulka č. 1 Přiměřenost bytu s ohledem na velikost	XI
Příloha č. 1 Dokumenty, kterými se řídí pracovníci ODBSZ	XII
Příloha č. 2 Schéma orgánů města	XV
Příloha č. 3 Evropská typologie bezdomovství (ETHOS)	XVI
Příloha č. 4 Prázdný tiskopis Žádosti o registraci na dostupné bydlení	XVII
Příloha č. 5 Formulář Vyjádření praktického lékaře	XXIV

ÚVOD

Problematika bydlení se týká každého člověka. Osobně bych oblast bydlení zařadila do základních lidských potřeb, i když v Maslowově pyramidě základních lidských potřeb není konkrétně uvedena. Z mého pohledu by měla být dostupnost kvalitního života pro každého jednou z hlavních priorit společnosti. Ale to není téměř možné bez jistého, vyhovujícího bydlení a dostupného okolí.

Každá handicapovaná osoba má různá omezení (dle příčin a typu zdravotního postižení) od nichž se odvíjejí specifické potřeby a míra soběstačnosti. Pokud nemá tělesně handicapovaný člověk vhodné podmínky, mohou být pro něj i běžné denní činnosti nepřekonatelnou překážkou. Zdravý člověk nad těmito překážkami převážně nepřemýšlí. Bere je jako samozřejmost a uvědomuje si je, až když má sám nějaké zdravotní omezení (dočasnou indispozici), nebo potřebu např. po zlomení nohy, při vyjíždění z domu s kočárkem apod. Spíše bych řekla, že žijeme v současnosti. Z minulosti jsme se poučili jen minimálně a budoucnost si ani nepřipouštíme. Jen málo lidí v mém okolí přemýšlí nad tím, jak budou vše zvládat, až nebudou moci vykovávat vše, co teď běžně zvládají. Často slyším od lidí ve vyšším (seniorském věku), že se o ně: „*Stát postará.*“ Nebo: „*Za komunismu by se to nestalo, to byly určité jistoty, ale teď je vše bohužel jinak.*“ Ze zkušenosti z praxe musím dát těmto lidem za pravdu – vhodných bytů je opravdu nedostatek, služby poskytující péči a pomoc jsou přetížené. Děti, rodina (Sandwichová generace) musí pracovat do vyššího věku, a přitom se ještě starají o své děti.

Proto je zapotřebí myslet na bezbariérová řešení, ze kterých budou mít prospěch nejen osoby s tělesným postižením, ale celá populace.

Osobně se tématem sociálního bydlení a poradenství zabývám jakožto sociální pracovnice již téměř sedm let. V posledních třech letech působím na oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB) v Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování Magistrátu města Plzně (ODBSZ MMP), kde se specializuji na byty zvláštního určení (BZU) a bezbariérové byty (BEZB). Mojí cílovou skupinou jsou osoby se zdravotním omezením. Zaměřuji se na posuzování individuálních potřeb osob, skupin a komunit v nepříznivé sociální situaci. Zároveň přispívám k tvorbě návrhů řešení, společnému plánování a hodnocení osob

v bytové nouzi. Zajišťuji přímou sociální práci s umístěnými rodinami a jednotlivci v sociálních a dostupných bytech na základě individuálních plánů. Rovněž zprostředkovávám návazné služby nájemcům sociálních bytů, pomáhám při řešení jejich životní situace, tak aby došlo ke stabilizaci bytové situace klienta. Poskytuji odborné sociální poradenství v rámci kontaktního místa pro bydlení. A společně s kolegy řeším sousedské spory.

Ve své bakalářské práci se zabývám **bytovou problematikou osob s vážným tělesným postižením**. Konkrétně těch, kteří podali žádost o bezbariérové bydlení. O tento typ bytu si mohou požádat nepohyblivé osoby nebo osoby využívající mechanický či elektrický vozík. Vše bude vyhodnoceno z pohledu oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB), které je jednou z částí Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování (dále jen ODBSZ). Toto oddělení zajišťuje od počátku procesu spolupráci s osobami s tělesným postižením, až do konečného uzavření nájemní smlouvy.

Cílem bakalářské práce je evaluace procesu, kterým si prochází osoba s tělesným postižením od podání žádosti až po získání bezbariérového bytu.

Z tohoto cíle vyplývá hlavní výzkumná otázka, která zní: *„Jak řeší oddělení sociální práce a dostupného bydlení bytovou problematiku osob s tělesným postižením?“*

V této bakalářské práci se zaměřím se na cíle OSPDB v rámci procesu získávání bezbariérových bytů. Těmi jsou rychlost, transparentnost a přehlednost. Dále objasním a zhodnotím realitu týkající se bezbariérových bytů v Plzni. Skutečnost analyzuji pomocí rozborů dat z Evidence žadatelů o registraci na dostupné bydlení, informačního systému pro správce bytových a nebytových prostor.

Hlubkovým rozhovorem se sociální pracovníci s minimální délkou praxe deset let v oboru ověřím, jak vnímají lidé s tělesným postižením bytovou politiku města Plzně (viz výzkumné problémy) a také jak je pro ně celý proces náročný.

Na základě výzkumu následně navrhnu kroky, aby byl postup získání bezbariérového bytu vstřícnější a uchopitelnější.

1 TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části vymezují pojmy jako lidé se zdravotním postižením, zvláště zranitelná osoba, základní lidské potřeby, bydlení, bezbariérové byty, sociální a dostupné bydlení na základě registrace, bytová nouze, kontaktní místo pro bydlení, nakládání s uvolněným bytem a maximální počet osob v domácnosti. Dále popisují strukturu Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování (ODBSZ) a proces získání bezbariérového bytu, a to od podání žádosti až po pomoc se zabydlením klienta.

Zároveň se zaměřují na cíle OSPDB ohledně handicapovaných klientů a zjišťují jejich naplnění. Hlavním cílem sociálních pracovníků je pomoci najít dostupný, vhodný byt dle individuálních potřeb každého jednotlivého žadatele. Dalším důležitým aspektem je rychlost, transparentnost a přehlednost procesu získávání bezbariérového bytu.

1.1 DEFINOVÁNÍ POJMŮ

1.1.1 Lidé se zdravotním postižením, zvláště zranitelná osoba

Bezbariérové byty jsou určeny pro zdravotně znevýhodněné osoby s poruchou funkce pohybového ústrojí. V Žádosti o registraci na dostupné bydlení je bezbariérový typ bytu určený pro osoby tělesně postižené, specifikované pro nepohyblivé osoby nebo osoby využívající mechanický či invalidní vozík.

Typy zdravotních omezení popsala Světová zdravotnická organizace WHO (World Health Organization), která vypracovala ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health). Tato klasifikace je akceptována 194 členskými státy této organizace a funguje jako mezinárodní standard pro popis (vysvětlení základních pojmů) a měření zdraví a zdravotního postižení. V České republice byla tato klasifikace zavedena pod označením MFK (Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví).

V rámci ICF – MFK je používán pojem disabilita. V roce 2006 byla v Praze přijata definice pro zdravotní postižení: „*Disabilita je snížení funkčních schopností na úrovni těla, jedince nebo společnosti, která vzniká, když se občan se svým*

zdravotním stavem (zdravotní kondicí) setkává s bariérami prostředí. (Disability is a decrement in functioning at the body, individual or social level that arises when an individual with a health condition encounter barriers in the environment).“ (MFK, Pfeiffer, 2008, s. 9).

V MKF jsou tělesné funkce klasifikované do 8 kapitol. Naší cílové skupiny se týká převážně kapitola 7 – Funkce neuromuskuloskeletální a funkce vztahující se k pohybu. Ta se dále dělí dle funkce: kloubů a kostí (funkce s kódy: b 710-b 729), svalů (b 730-b 749), pohybu (b 750-b 799); a podle struktury: vztahující se k pohybu (struktura s kódy: s 710-s 799).

Tělesné postižení podobně definuje a rozlišuje také Kraus a Šandera (1964, s. 6) jako: *„Vady pohybového a nosného ústrojí, tj. kostí a kloubů, šlach i svalů a cévního zásobení, jakož i poškození nebo poruchy nervového ústrojí, jestliže se projevují porušenou hybností.“*

Matoušek (2016) dělí tělesné postižení na vrozené, nebo získané. Uvádí, že se týká pohybové nebo jiné orgánové soustavy. Toto postižení omezuje člověka v běžných činnostech, zejména v pohybu. Dodává, že má vliv na psychickou rovnováhu, na vztahy k lidem i na pracovní uplatnění.

Novosad (2011) vnímá, že osoby, které mají tělesné postižení od narození, mají výhodnější postavení. Tento pohled odůvodňuje možností získat potřebné schopnosti a dovednosti od útlého dětství. Tedy výhodou časového prostoru a podpůrných opatření. Jedinec s handicapem od narození se již adaptoval na svojí situaci a nevnímá ji jako postižení, ale jako odlišnost.

Tuto myšlenku dále rozvádí tak, že člověk s postižením svojí situaci vnímá jako výzvu, pomocí které se snaží překonat nepříjemné situace. Současně poukazuje na to, že se v osobním i společenském uplatnění vyrovnává svým vrstevníkům. Velmi důležité je pro něj dojít k cílům které si sám určí. Novosad uvádí, že je pro takového jedince klíčová snaha a aktivita.

Naopak získané tělesné postižení popisuje Novosad (2011) jako náhlou změnu zdravotního stavu, tedy jako zásah do kvality života jedince, který musí od tohoto okamžiku omezit plno dosavadně vykonávaných aktivit. Poté velmi záleží, jak rychle se s postižením, a tedy určitým omezením daná osoba vyrovná. Je nutné brát na zřetel, že každý je jiný.

1.1.2 Základní lidské potřeby

Americký psycholog Abraham Harold Maslow definoval v roce 1943 pět základních potřeb, na základě nichž, sestavil Maslowovu pyramidu potřeb. Mezi tyto potřeby zařadil základní tělesné, fyziologické potřeby; bezpečí, jistoty; lásky, přijetí, sounáležitosti; potřebu uznání, úcty a jako poslední potřebu uvedl seberealizace (Plháková, 2006). **Bydlení a jeho kvalita není v Maslowově pyramidě přímo uvedeno, ale vyplývá z jeho základních potřeb.** Pro lepší představu vkládám v přílohové části vizualizaci této pyramidy viz Obrázek č. 1 Maslowova pyramida potřeb.

Zároveň je prokázáno, že se potřeby liší individuálně. Nejen podle pohlaví, věku, národnosti, společenského prostředí, v kterém jednatelce vyrůstal a současně žije, vzdělání apod., ale mohou se i v průběhu života vyvíjet a měnit dle aktuální situace.

Evropská příručka Bydlení především (Padgett, 2007, s. 64) uvádí, že *„Vlastní domov ještě není zárukou návratu do normálního života v budoucnu, je to ale stabilní východisko pro zajištění normálního života v současnosti, s menší mírou stigmatizace.“*

Bydlet, mít domov, někam patřit, mít pocit jistoty, bezpečí a stability je základ životní spokojenosti, i dalšího možného rozvoje, uzdravení, či alespoň udržení stávajícího zdravotního stavu, který má velký vliv na kvalitu života. Vlastní bydlení je nástrojem k návratu do normálního života.

U žadatelů o bezbariérové bydlení (BEZB), tedy u osob se sníženou pohyblivostí, kteří využívají mechanický či elektronický vozík, to platí ještě o to více. Tito lidé mají některé potřeby s nejvyšší prioritou omezeny, v některých případech mohou být i zcela nenaplněny. Například jistota zdraví, vlastní rodiny, příjmu a přístupu ke zdrojům, či potřeba tělesné integrity, fyzické aktivity, sociální potřeby.

Pokud tito lidé nemají vhodné zázemí, svůj osobní prostor, pocit bezpečí dochází u nich k psychickým a somatickým potížím, které celkově zhoršuje jejich zdravotní stav. K psychickým potížím řadí Šamánková (2011, s. 15) neklid, úzkost, nesoustředění a nervozitu. Mezi somatické potíže autorka uvádí poruchy spánku, výživy, naplnění základních fyziologických potřeb, vyprazdňování, které mohou být

doprovázené poruchami srdečního rytmu. Také hrozí frustrace, deprese, stres, případně agresivní chování. Hůře se přizpůsobují jakýmkoliv situacím.

1.1.3 Bydlení

Zdravotně znevýhodnění lidé s poruchou funkce pohybového ústrojí nemají rovnocenný přístup ke zdrojům. Jejich možnosti jsou omezené nejen na trhu s byty (minimum BEZB bytů v nabídce), ale i na např. trhu vzdělávání, práce apod. Jejich uplatnění ve společnosti je nižší, často jsou sociálně vyloučeni. To vše je z velké většiny činní finančně závislé na systému sociálního zabezpečení ČR, pomoci rodiny a sociálních pracovníků z různých neziskových či státních organizací.

Tuto nerovnost shrnuji v Obrázku č. 2 – Nerovnost zdrojů zdravotně znevýhodněných osob ve společnosti, který je součástí přílohy části.

Na diskriminaci a nerovné zacházení upozorňuje Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025 (Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením, 2020) a to hned v oblasti č. 1 Obecné závazky a principy ochrany práv a svobod se zdravotním postižením ve svých Strategických oblastech. Ten rovněž stanovuje obecné zásady pro zajišťování podpory a ochrany práv osob se zdravotním postižením, které vychází z jednotlivých článků Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

To vše si v posledních letech uvědomuje i bytová politika statutárního města Plzně. A je cílena zejména na pomoc spoluobčanům, kteří nedosáhnou z důvodu výše příjmů či jiných důvodů na bydlení v rámci realitního trhu. Především pak na cílové skupiny, které se ocitly v těžké životní situaci bez vlastního zavinění. Mezi něž patří hlavně zdravotně či tělesně postižení a osoby o ně pečující, senioři, samoživitelé, mladí lidé z dětských domovů, mladé domácnosti do 36 let, oběti domácího násilí, lidé či domácnosti s podporou sociálního pracovníka apod.

Velkou měrou přispívá Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování (ODBSZ) ke zpracování potřebných analýz, metodických materiálů a návazných dokumentů. Také vytváří, realizuje a koordinuje naplňování Koncepce sociálního a dostupného bydlení statutárního města Plzně, která je již třetí v pořadí (aktuálně platná pro roky 2022–2025).

Cílem této koncepce je, aby byla politika města vstřícná a dostupná pro vybrané cílové skupiny. Zároveň umožňující žadatelům o městské bydlení zcela transparentní podmínky.

1.1.4 Bezbariérové byty

V této bakalářské práci se zaměřuji konkrétně na bezbariérové bydlení, které je na trhu s bydlením často opomíjeno (a to i v rámci analýz, koncepcích měst, či metodikách). Zda je to nový fenomén, nebo menšinová skupina obyvatel nedokážu posoudit. Ze statistik ČSÚ bylo zjištěno, že samotná výstavba bezbariérových domů začala v České republice až v roce 1972. Při vyhledávání statistických dat obecních bytů v ČR jsem byla neúspěšná.

Analýza struktury obecních bytů v ČR uvádí: „*V rámci České republiky neexistuje aktuální komplexní statistika obecních bytů a jejich struktury, která je nezbytná pro plánování sociálního bydlení na území ČR. Chybí aktuální údaje o počtu obecních bytů, jejich velikosti dle počtu pokojů a rozlohy, nejsou dostupné ani aktuální informace o bezbariérových bytech.*“ (Foldynová, 2016)

V posledních letech si developeři a vládní agentury uvědomují důležitost bezbariérového bydlení a začínají tyto byty zahrnovat do svých projektů. Také město Plzeň navýšilo svůj bytový fond o 14 bezbariérových bytů v lokalitě Zátíší. Přesto musím konstatovat, že jsou bezbariérové byty pro většinu potřebných lidí téměř nedostupné. A na vyhovující byt čekají i několik let.

Město Plzeň je dle Českého statistického úřadu (ČSÚ, 2022) čtvrté největší město v ČR, které má přibližně 169 000 obyvatel, z nichž je 36 000 obyvatel starších 65 let. Celkový bytový fond města Plzně činí cca 3 000 bytů z nichž je 560 bytů zvláštního určení a pouze 107 bezbariérových bytů.

Bezbariérové byty (BEZB) jsou výhradně určeny pro zdravotně znevýhodněné osoby s funkční poruchou pohybového ústrojí, které mají určité omezení pohyblivosti a nemohou svou bytovou situaci řešit vlastními prostředky. Dle § 2300 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku (Eliáš; Svatoš, 2018) mají charakter bytů zvláštního určení (BZU). Tyto byty jsou zvlášť upravené, umístěné v domech se zaměřením na ubytování osob se zdravotním postižením, nebo přímo v domě s pečovatelskou službou. Pečovatelská služba není podmínkou.

Nemusí být tedy v domech přítomna. Pokud by přesto měla v tomto domě sídlo, nevzniká automaticky povinnost ani nárok na poskytování pečovatelské služby. O nájemce pečuje často osoba blízká, nebo si dle svých individuálních potřeb a možností zajistí sám sociální služby dle uvážení.

Nakládání s byty upravuje směrnice QS 63-05 Nakládání s byty a nebytovými prostory v domech ve vlastnictví města Plzně. Součástí směrnice je i Kategorie registru s rozdělením na skupiny. Hned v kategorii 1 je definována skupina: Zdravotně postižení. Tato skupina se dělí na:

- a) tělesně postižení (byt bezbariérový),
- b) byt zvláštního určení, upravitelný byt,
- c) zdravotně postižení ve III. a II. stupeň invalidity (SEN),
- d) pečující o postiženou osobu (příspěvek na péči v případě jiného než tělesného postižení).

Koncepce sociálního a dostupného bydlení statutárního města Plzně na roky 2019-2022 doplňuje, že BEZB, BZU jsou určeny pro potřeby bydlení obyvatel, kteří v důsledku svého zdravotního stavu nemohou využívat standardní bydlení.

V souladu s usnesením Rady města Plzně (RMP) č. 1633 z 22. 11. 2009 město Plzeň uplatňuje v těchto bytech zvýhodněné nájemné ve výši 50 Kč/m² podlahové plochy (ve standardních bytech je sazba 92,07 Kč/m² podlahové plochy). Výjimku mají nájemci, kteří uzavřeli nájemní smlouvu před rokem 2006. Ti hradí nájemné v původní státem regulované výši a to 25,63 Kč/m² podlahové plochy.

Pojem upravitelný byt byl definován v rámci Nařízení vlády č. 2/2021 Sb. ze dne 21. 12. 2020 o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic formou úvěru na podporu výstavby nájemních bytů na území České republiky.

Upravitelný byt splňuje požadavky na bezbariérové bydlení.

Konkrétně Nařízení vlády č. 2/2021 popisuje stavebně technické nároky na bezbariérovost. Současně odkazuje na předpisy upravující technické požadavky na bezbariérové bydlení staveb, které jsou uvedené ve Vyhlášce č. 398/2009 Sb., Technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb, občanského

vybavení v částech určených pro užívání veřejností, společných prostor a domovního vybavení bytových domů, upravitelného bytu nebo bytu zvláštního určení a staveb pro výkon práce. V bodě 7 Bytový dům obsahující BZU a v bodě 8 Upravitelný byt, BZU a obytné části staveb přílohy č. 3 této vyhlášky jsou uvedena řešení pro osoby s omezenou schopností pohybu.

Další zmínka o bezbariérovém bydlení je uvedena v Metodice Sociálního bydlení – konkrétně v přípravě projektu. Zde je popisována výhoda úprav bytů v panelovém domě na bezbariérové bydlení (pro potřeby osob se sníženou schopností pohybu). Odůvodňují to obvyklou existencí výtahu v domě. Jako překážku zmiňují nedostatečnou plošnou výměru bytu – velikosti obytných místností a předsíně z důvodu otočení osoby na vozíku. Na zvážení apelují v oblasti koupelny. Při rozšíření je nutné posoudit bytové jádro – rozložení nosných panelových stěn a příček.

1.1.5 Sociální a dostupné bydlení na základě registrace

Dle brožury Sociální bydlení v ČR (MPSV, 2021) je sociální bydlení určené osobám ohroženým bytovou nouzí, včetně lidí, kteří vynakládají na bydlení neúměrnou výši svých příjmů. A to na základě specifických smluvních podmínek nájmu, v souladu s určitými principy. Na místní úrovni je poskytováno formou bydlení v bytech. Společně se sociálními službami např. azylovými domy, tvoří „záchrannou síť“.

Lidé s tělesným postižením jsou převážně odkázáni na invalidní důchod a sociální dávky. Jejich příjem bývá často omezen jen na úhradu základních potřeb a snadněji se tak dostanou do finanční tísně.

Byt je přidělen na základě posouzení bytové nouze. Obvykle je sociální bydlení doprovázeno individuální sociální prací (intenzita se odvíjí od potřeb klienta či domácnosti) s ohledem na konkrétní situaci v domácnosti. Posuzuje se převážně sociální, zdravotní a ekonomická situace jejich členů.

Poskytované sociální bydlení bez podpory sociální práce může být označováno jako dostupné bydlení. Jedná se o nájemníky sociálních bytů, kteří nepotřebují podporu sociálního pracovníka nebo ji již přestali potřebovat. Může být

určeno pro větší skupiny obyvatel. Zároveň se mohou lišit i další podmínky jeho poskytování (např. výše nájemného).

Metodika sociální práce v bytech statutárního města Plzně (Vodičková, Walterová, 2022) charakterizuje poskytování sociální práce osobám nacházejícím se v bytové nouzi prostřednictvím konceptu sociálního bydlení (Bydlení především). Uvádí, že je bydlení s podporou sociálního pracovníka inovativním nástrojem na poli sociální práce na obecních úřadech. Sociální práce je v obcích poskytována v rámci přenesené působnosti na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností ve smyslu zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem. Jako cíl sociální práce s klientem stanoví zajištění odpovídajícího, stabilního bydlení a současně minimalizace rizik ztráty bydlení.

Město Plzeň má k dispozici vyčleněný krizový byt, který slouží v krizových situacích jako nástroj rychlé pomoci. Schvalování smlouvy o ubytování v krizovém bytě podléhá zrychleným postupům. Jde o krátkodobou formu ubytování, zpravidla poskytovanou na jeden měsíc, v mimořádném případě je možné podat žádost o prodloužení ubytování v krizovém bytě, a to na dobu dalšího měsíce. K žádosti se musí vyjádřit sociální pracovník ODBSZ a orgány k tomu příslušné. Bohužel tento byt nemá zcela bezbariérový přístup a není přímo určen pro osoby na invalidním vozíku.

1.1.6 Přednostní řešení

Přednostní řešení umožňuje řešit v konkrétně specifikovaných situacích, které vyžadují neodkladné řešení uzavíráním nájemní smlouvy i na nezveřejněné byty, a to po splnění stanovených kritérií. Zájemce, kteří se nacházejí v akutní bytové nouzi eviduje Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování (ODBSZ).

Metodika sociální práce a sociálního bydlení (Mikulec; Šnejdrová, 2019) uvádí v Kritériích pro přidělování sociálních obecních bytů pravidla možného stanovení konkrétních postupů, ale také vymezuje podmínky, za kterých je možné např. přednostní přidělení bytu (při krizových situacích) nebo pro možné přidělení bytů zvláštního určení.

Magistrát města Plzně v instrukci QI 63-05-09 (5.11 s. 36) stanoví, že nebude přednostně řešen žadatel, který dluží městu za předešlý nájem, nebo jiné dluhy vůči městu Plzni např. PMDP, pokuty za parkování apod. Osoba může být řešena až po úhradě dluhu či uzavření splátkového kalendáře s pravidelnou úhradou min. 6 měsíců.

Přednostním uzavřením nájemní smlouvy, lze řešit pouze níže uvedené životní události žadatele z kapitoly 5.11 Přednostní řešení, uvedené v instrukci QI 63-05-09:

- rodiče pečující o zdravotně postižené dítě;
- osoby s požadovanou kvalifikací, které si město Plzeň vybralo jako místo pro život a z různých důvodů si nemohou zajistit bydlení na volném trhu (zájem města, veřejný zájem);
- osoby, které nejsou občanem města Plzně, ale ze závažných zdravotních důvodů svých nebo jejich dětí, jsou nuceni do Plzně pravidelně dojíždět;
- osoby nebo jiný člen domácnosti, kteří se z důvodu náhlého zhoršení zdravotního stavu ocitli v nevyhovujícím bytě;
- oběti domácího násilí, které jsou nuceni opustit společnou domácnost.
- osoba opouštějící zdravotnické zařízení či jí končí smlouva o poskytování pobytové sociální služby;
- mladí lidé opouštějící institut náhradní rodinné péče.

Přednostně mohou být řešeny i případy živelných pohrom a havárií, vzniklých na území města Plzně. Z těchto a výše uvedených událostí vyplývá, že přednostní řešení neslouží k řešení dlouhodobé bytové nouze.

Žádosti o přednostní řešení posuzuje hodnotící skupina složená z členů ODBSZ + BYT na základě doporučení nestátní neziskové organizace (NNO), provedeného sociálního šetření a návrhu řešení – doporučení ze strany OSPDB. Hodnoceno je několik okruhů (vztah občana k městu Plzeň, zaměstnání/příjem; důvody podání ŽOR; aktuální bytová situace žadatele, naléhavost; údaje

o aktuálním prostoru, ve kterém žadatel bydlí, děti a jako poslední ostatní údaje, kam patří zdravotní postižení).

1.1.7 Bytová nouze

Sociální bydlení v ČR (MPSV, 2021) definuje domácnosti nacházející se v bytové nouzi, jako jednotlivce, páry, rodiny s dětmi, kteří nemají bydlení, nebo jsou bezprostředně ohroženi ztrátou bydlení (např. okamžitým vystěhováním). Zároveň se do bytové nouze řadí i bydlení v nevyhovujících prostorách, u příbuzných, známých. Tito lidé nemají jinou možnost a nejsou schopni vyřešit situaci svými silami, samostatně. Tuto skupinu lidí zároveň označují jako potencionální, skryté bezdomovectví.

Metodika sociální práce v bytech statutárního města Plzně (Vodičková, Walterová, 2022) doplňují, že je nutné rozlišovat ztrátu bydlení v rámci tří hlavních oblastí, ve kterých může k vyloučení docházet. Dle typologie EHTOS se jedná o oblast fyzickou (přiměřené bydlení k výlučnému užívání), soukromou (prostor pro soukromí) a právní (nárok k užívání). Tato typologie je založena na čtyřech hlavních koncepčních kategoriích (bez střechy, bez bytu, nejisté bydlení, nevyhovující bydlení), které se dělí do třinácti operačních kategorií. Viz příloha této práce č. 3 – Evropská typologie bezdomovectví a vyloučení z bydlení v prostředí ČR.

Předmětem zájmu bakalářské práce je z velké většiny koncepční kategorie nejistého bydlení, tedy osob žijící v nejistém bydlení (operační kategorie 8). To jsou lidé žijící přechodně u příbuzných nebo přátel; případně v podnájmu, kteří nemají jinou možnost bydlení. Dále osoby ohrožené vystěhováním (operační kategorie 9). Tito lidé již dostali výpověď z nájemního bytu. U osob využívajících mechanický či elektrický invalidní vozík se často setkáváme i s koncepční kategorií nevyhovujícího bydlení (kategorie 12), kdy neobývají sice neobyvatelné byty, ale pro tuto cílovou skupinu bych kategorii rozšířila o nevhodné bydlení z důvodu nemožnosti využití bytu osobou s tělesným postižením (chybějící výtah, schody bez plošiny, vyšší prahy, úzké zárubně, nedostupné skříňe, nevyhovující koupelna apod.). Problémem bývají i přelidněné byty (kategorie 13), kde jsou

překročeny nejvyšší normy podle rozměru nebo počtu místností. Lidé na vozíčku zde nemají téměř možnost pohybu.

Dále je v metodice specifikováno, kdo je osobou v bytové nouzi. Tou je každá osoba, která nemá stálé bydlení po dobu nejméně 3 kalendářních měsíců po sobě jdoucích. K zajištění svého bydlení využívá jen zařízení: sociálních služeb, ubytovacích, ústavní, zdravotnické lůžkové péče (pouze na přechodnou dobu), popřípadě je v náhradní rodinné péči. Také je to osoba, která žije v nevyhovujícím či nejistém bydlení. Případně i osoba, která žije sama nebo společně s osobami, se kterými je posuzována podle §7 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Současně je podmínkou uvedenou v Koncepci sociálního bydlení ČR 2015-2025, že vynakládá více než 40 % svých disponibilních příjmů.

Jako přílohu přikládám obrázek č. 3 Prvky řešení bytové nouze, ve které graficky znázorňuji kroky, které dělá pro řešení bytové nouze Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování.

1.1.8 Kontaktní místo pro bydlení

Kontaktní místo pro bydlení (KMB) je místem, kde převážně začíná spolupráce se zájemcem o byt. V Plzni bylo zřízeno dne 1. 5. 2020 na adrese Jagellonská 8, Plzeň. Provozní doba je v současnosti každé pondělí a středu v úředních hodinách (od 8:00 do 17:00). Do budoucna se plánuje rozšíření na více dní v týdnu.

Je určeno každému, kdo potřebuje poradit či pomoc při řešení své bytové situace. Tedy občanům, kteří postrádají bydlení, ale i nájemcům bytů např. v majetku města, kteří jsou ohroženi ztrátou bydlení. Přístup pro osoby využívající mechanický či elektrický vozík je zde umožněn bezbariérovou plošinou.

K dispozici jsou zde proškolení pracovníci, kteří zájemci o byt, či nájemci poskytnou poradenství zejména v bytové problematice. A to v oblasti prevence ztráty bydlení, sociálních dávek a služeb (sociální, dluhové a právní poradenství). Zároveň je zde vysvětleno, jak systém funguje, jaké jsou podmínky získání nájmu městských bytů. Zájemce získá komplexní informace o obecním bydlení na území města Plzně. Zároveň je naveden na webový portál, kde mu pracovník pomůže

s vyplněním registrace, nebo s hledáním odpovídajícího bydlení. Současně při společném rozhovoru zjistí a zhodnotí aktuální bytovou i zdravotní situaci klienta a poradí s řešením souvisejících problémů s bydlením.

Po celý rok 2022 byla vedena statistika úkonů pracovníků ODBSZ a BYT v rámci služby na KMB. Z evidence vyplynulo, že KMB navštívilo od 3. 1. 2022 do 28. 12. 2022 celkem 2319 osob. Konkrétně 958 mužů a 1361 žen. Z toho 273 osob se dotazovalo na způsob, jak získat byt. 202 zájemců požádalo o vytvoření registrace, 377 žadatelů požádalo o změnu registrace, 920 tazatelů se ptalo na volné byty, z nichž 194 požádalo o podání přihlášky na byt. 18 nájemníků KMB se na pracovníky obrátilo ohledně přechodu nájmu, 43 z důvodu výměny bytu a 51 nájemníků přišlo ohledně skončení nájmu. Celkově bylo poskytnuto 1522 poradenství v oblasti řešení sociálních problémů související s bydlením.

1.1.9 Nakládání s uvolněným bezbariérovým bytem

Statutární město Plzeň jako vlastník nebo spoluvlastník bytových domů na území města Plzně je povinno zajistit odborné a hospodárné nakládání s téměř 3000 byty ve svém majetku v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Z tohoto celkového bytového fondu je pouze 107 bytů bezbariérově upraveno.

Správou nemovitostí v majetku města Plzně je pověřena Obytná zóna Sylván a. s. (OZS). Tato akciová společnost vykonává na základě mandátní smlouvy s městem správu veškerého bytového fondu města i realitní služby v oblasti pronájmu bytů. Za MMP je OZS metodicky, kontrolně a z hlediska čerpání obecního rozpočtu řízena Odborem bytovým Magistrátu města Plzně.

ODBSZ dle instrukce QI 63-05-09 (kapitola 4 Pravomoci a odpovědnost) je odpovědný za posouzení potřebnosti sociální práce u žadatele a následně za poskytování sociální práce v sociálním bytě.

Vzájemná spolupráce mezi technikou, evidentkami OZS a současně sociálními pracovníky OSPDB je velmi úzká a vyžaduje častá společná jednání a jednotné postupy.

Správce (technik Obytné zóny Sylván a. s.) převezme od původního nájemce, nebo dědice uvolněný byt. O tomto úkonu vyhotoví předávací protokol, následně zpracuje hlášenku volného bytu. V této hlášence uvede zejména: číslo a polohu bytu (podlaží), nutný rozsah oprav s předpokládaným termínem dokončení těchto oprav, velikost (počet místností), jejich rozměry (m²), vybavení a příslušenství.

Po uvolnění bytu zvláštního určení (BZU), bezbariérového bytu (BEZB) zašle správce tzv. hlášenku volného bytu č. 1, kterou sociální pracovník oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB) zaeviduje do evidence hlášenek na vnitřním sdíleném disku. V tomto okamžiku není byt ještě vhodný k nastěhování (až po příchodu hlášenky č. 2). V bytě je nutné provést opravy.

V případě nové výstavby obdrží hlášenku č. 2 po dostavbě a kolaudaci bytu. Předem zná dispoziční propozice bytu dle schematického nákresu.

Výběr vhodného nájemce proběhne dle směrnice QS 63-05, instrukce QI 63-05-09 na základě podkladů z aplikace EŽOR, vyjádření praktického lékaře (viz příloha č. 5 Vyjádření praktického nebo odborného lékaře o zdravotním stavu žadatele o byt zvláštního určení – BEZBARIÉROVÝ) a zároveň z provedeného sociálního šetření. Sociální šetření realizuje sociální pracovník dle platné Metodiky sociální práce v bytech statutárního města Plzně.

1.1.10 Maximální počet osob v domácnosti

Při uzavírání nájemní smlouvy se řídí ODBSZ rozhodnutím Rady města Plzně, které je v souladu s ustanovením § 2272 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Toto rozhodnutí stanoví maximální počet osob v nájemcově domácnosti (počet je uveden i v nájemní smlouvě), který lze považovat za přiměřený velikosti bytu a který nebrání tomu, aby všechny mohly v bytě žít v obvyklých pohodlných a hygienicky vyhovujících podmínkách.

Pronajímatel v souladu s ustanovením § 2272 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku požaduje, aby v nájemcově domácnosti žil bez písemného souhlasu pronajímatele jen takový počet osob, který je přiměřený velikosti bytu, tedy u bytů o velikosti:

- do 32 m² (včetně) maximálně 2 osoby;
- od 32 m² do 52 m² (včetně) maximálně 4 osoby;
- od 52 m² do 67,9 m² maximálně 6 osob;
- nad 68 m² maximálně 8 osob.

Porušení této povinnosti nájemce se považuje za hrubé porušení povinností nájemce podle § 2288 odst. 1 písm. a) zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a pronajímatel má právo nájemní vztah ukončit písemnou dohodou.

Další osobu do domácnosti smí nájemce přijmout pouze s předchozím písemným souhlasem pronajímatele. Výjimkou je osoba blízká (příbuzný v řadě přímé, sourozenec, manžel, registrovaný partner či osoby, které s nájemcem trvale žijí) nebo případy zvláštního zřetele (zejména péče o osobu blízkou z důvodu zhoršení zdravotního stavu). Zvýšení (i snížení) počtu osob je nájemce povinen bezprostředně pronajímateli oznámit a tuto skutečnost prokázat.

V příloze přikládám pro větší názornost tabulku č. 1 Přiměřenost bytu s ohledem na velikost společně hospodařící domácnosti podle podlahové plochy bytu, kterou zveřejnilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR).

1.2 STRUKTURA ODBSZ

Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování spadá pod Magistrát města Plzně, konkrétně pod Technický úřad. Vznikl dne 1. 10. 2021 oddělením oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB) od oddělení nájmu bytu (ONB). Obě tato oddělení byla dříve součástí Odboru bytového (OB).

Současně vzniklo zcela nové oddělení sociálního začleňování (OSZ). Pro objasnění vkládám do přílohové části obrázek č. 4 Graf členění technického úřadu MMP.

Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování (ODBSZ) je strukturovaný do dvou oddělení. Konkrétně na oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB – to vzniklo dne 1. 5. 2020 po tří letém úspěšném projektu Pilotního testování koncepce sociálního bydlení) a oddělení sociálního začleňování (OSZ).

Hlavní náplní (agendou) tohoto odboru je vytváření, realizování a koordinace naplňování Koncepce dostupného a sociálního bydlení statutárního města Plzně. Zároveň odbor zpracovává nezbytné analýzy, metodické a návazné materiály. Vzniklé metodiky sociální práce v oblasti bydlení ověřuje a následně vyhodnocuje úspěšnost modelů sociálního a dostupného bydlení.

ODBSZ rovněž řeší a je odpovědné za řešení problematiky bezdomovectví, sociálního vyloučení a porušování veřejného pořádku na území města Plzně. Doporučuje a poté realizuje opatření v dané oblasti na úrovni sociálních služeb, sociální práce dostupného bydlení ve spolupráci s konkrétními partnery, dle potřebného řešení, tak aby docházelo k omezení bezpečnostních rizik a kriminality. Vede Kontaktní místo pro bydlení (KMB), Jagellonská 8, Plzeň.

1.3 PROCES ZÍSKÁNÍ BEZBARIÉROVÉHO BYTU

Proces získání bezbariérového bytu je pro sociálního pracovníka rozdělen do několika fází jednání se zájemcem. Přesný počet se nedá stanovit. Jednání s každým zájemcem je vždy individuální. Žadatel si například může sám vytvořit Žádost o registraci na dostupné bydlení (ŽOR) a také se přihlašovat na zveřejněné byty. V obrázku č. 5 v přílohové části je znázorněno běžné schéma Procesu získání bytů, a to jak u zveřejněného, tak i u nezveřejněného bytu (po podání žádosti na přednostní řešení). Tyto fáze jsou realizované u žadatelů, kteří nemají dluhy, ani ustanoveného opatrovníka.

Pro další možné členění jsem fáze jednání se zájemcem rozdělila do 7 kapitol, které jsou z mého pohledu nejdůležitější.

1. Podání žádosti o bezbariérový byt
2. Doložení všech potřebných podkladů k ověření údajů v ŽOR
3. Realizace sociálního šetření
4. Projednání žádosti v hodnotící skupině (v rámci přednostního řešení)
5. Předložení žádosti komisi Rady města Plzně
6. Uzavření nájemní smlouvy k bytu
7. Pomoc se zabydlením klienta

1.3.1 Podání žádosti o registraci na dostupné bydlení

Prvním krokem pro získání městského nájemního bytu je podání žádosti o registraci na dostupné bydlení do tzv. Registru žadatelů. ODBSZ společně s BYT vede Evidenci žadatelů o registraci na dostupné a sociální bydlení (EŽOR).

Je vhodné si předem připravit své osobní údaje, informace o společně posuzovaných osobách, které bydlí v současném bytě, nebo případně i těch, kteří se mají do bytu stěhovat. Dále informace o příjmu, době trvání zaměstnání a místě, respektive bytě, kde se žadatel převážně zdržuje (např. velikost místností daného bytu, patro, vlastnictví apod.).

Registraci na typ „Bezbariérový“ si může podat žadatel bez ohledu na výši příjmů.

Žádost o byt lze podat elektronicky přes webový portál <https://byty.plzen.eu/> Pokud by si zájemce nevěděl rady je zřízen e-mail: bydleni@plzen.eu a telefonická linka 378 032 222, na které je v úřední době vždy připraven pracovník ODBSZ pomoci. Po telefonu je možné navést telefonujícího k vytvoření Žádosti o registraci na dostupné bydlení (dále jen ŽOR). Pro zájemce o BEZB je podání přes internet často dostupnější způsob, při kterém nepotřebuje doprovod druhé osoby. Po dokončení registrace získá žadatel specifický přístupový kód, který mu umožňuje neomezený přístup do své registrace a je možné s ním kdykoliv údaje v ŽOR dle potřeby aktualizovat. Zároveň se s ním může přihlásit na zveřejněné byty (i na více bytů současně).

Tato možnost ale není dostupná pro zájemce o BEZB, kteří nemají internet.

Ti mají možnost domluvit si schůzku v kontaktním místě pro bydlení (KMB – MMP, Jagellonská 8) se sociálním pracovníkem na konkrétní termín a čas přes rezervační systém Magistrátu města Plzně „ÚŘAD BEZ ČEKÁNÍ“: Viz příložený odkaz v části Internetové zdroje.

Přístup ke každému klientovi je vždy individuální. Pokud by se zájemce o BEZB nemohl ze zdravotních nebo jiných závažných problémů dostavit osobně na KMB, lze po poradě s vedoucí oddělení provést registraci z domácnosti daného klienta.

Všechny žádosti o registrovaný byt jsou vedeny v programové aplikaci EŽOR (Evidence žadatelů o registraci na dostupné a sociální bydlení), kde se žádost o registraci hodnotí bodovými kritérii.

Při jednání se zájemcem o BEZB, později po vyplnění ŽOR o BEZB se žadatelem o byt, je velmi důležité informovat o následném postupu. Doporučuji se vždy doptávat na domluvené kroky a požádat o jejich zrekapitulování. Pokud by si nebyl klient jistý, je vhodné opětovně pracovní proces vysvětlit.

Pro přehlednost postupu podání žádosti o bezbariérový byt (BEZB) vkládám do přílohové části obrázek č. 6 Mapa procesu žádosti o registraci na dostupné bydlení (typ bytu: bezbariérový), kde je naznačen možný vzorový postup.

1.3.2 Doložení potřebných dokladů k ověření údajů v ŽOR

Před sociálním šetřením proběhne kontrola úplnosti Žádosti o registraci na dostupné bydlení a zároveň prověření bezdlužnosti žadatele a společně posuzovaných osob vůči městu Plzni.

Sociální pracovník, který bude navrhopvat žadatele o byt do hodnotící skupiny (v případě přednostního žadatele o byt) či do Bytové komise RMP si musí nechat doložit všechny doklady potvrzující údaje z registrace např. ověření uvedených příjmů (výše invalidního, nebo starobního důchodu, sociálních dávek, platového výměru), nájemní smlouvy apod. Dále je důležité ověřit, že údaje z ŽOR jsou stále aktuální (jakékoliv změny je žadatel povinen sám změnit či sdělit).

Pokud již žadatel nedoložil Vyjádření praktického nebo odborného lékaře o zdravotním stavu žadatele o byt zvláštního určení (BEZBARIÉROVÝ) – vzor viz příloha č. 5 Formulář Vyjádření praktického lékaře, musí si ho sociální pracovník vyžádat. K dispozici je ke stažení v rámci ŽOR na dostupné bydlení (po zvolení typu registrace Bezbariérový) a to v části B. Údaje o bytě nebo prostoru, ve kterém žadatel bydlí. Pod tímto bodem jsou zároveň i uvedené pokyny k doložení.

Viz obrázek č. 7 – Pokyny pro žadatele bezbariérového bydlení v části příloh.

Pokud by žadatel neměl možnost si toto vyjádření stáhnout nebo vytisknout, obdrží ho od pracovníků ODBSZ a BYT. Zároveň mu budou poskytnuty i potřebné informace.

Toto Vyjádření slouží jako podklad k uzavření nájemní smlouvy v tzv. bytě zvláštního určení (byt pro ubytování osob se zdravotním postižením). Na třetí straně jsou zároveň Informace pro lékaře, aby se dokázal přesně vyjádřit, podle typu navrhovaného bytu, zda bude jeho pacient schopen zde samostatně bydlet.

1.3.3 Realizace sociálního šetření

Dle Metodiky sociální práce v sociálním bydlení je sociální šetření stěžejní nástroj pro vyhodnocení bytové nouze žadatele o sociální byt.

Po příchodu Žádosti o přednostní řešení, nebo po uvolnění bezbariérového bytu musí proběhnout individuální posouzení Žádosti o registraci na dostupné bydlení. Prvním krokem v procesu je vždy sjednání termínu sociálního šetření.

Sociální pracovník zmapuje přirozené prostředí, tedy aktuální bytovou situaci a historii bydlení. Získá informace o životní situaci, zdravotním stavu daného zájemce o bezbariérové bydlení i dalších členů domácnosti. Zmapuje rodinné vztahy, důvod podání žádosti, jednotlivé potřeby, přání a spolupráci s odborníky např. s lékaři, se sociálními službami apod. Zhodnotí možnosti daného zájemce, finanční situaci (jeho příjmy, případné dluhy) a také zdroje možné pomoci žadatele i jeho rodinných příslušníků. Na základě těchto všech získaných informací následně posoudí sociální situaci.

Sociální šetření slouží jako východisko pro určení a vyjednání cílů pomoci poskytované žadateli. O tomto šetření je potřeba následně vyhotovit standardizovaný záznam. Dále sociální pracovník vede zápis v rámci programu Evidence žadatelů o registraci na dostupné a sociální bydlení (EŽOR) a v tabulce obsazenosti bytů.

Klient musí být o vyhotovení sociálního šetření a vedení spisu informován a má právo k nahlédnutí.

Pokud má sociální pracovník podklady kompletní, zájemce splňuje vstupní kritéria a má stále zájem o bezbariérový byt, který je pro něj vhodný – žadatele

navrhne na uzavření nájemní smlouvy. Zpracuje návrh usnesení pro projednání v příslušných orgánech města. Především v Komisi bytové RMP a následně v RMP. ODBSZ byl pověřen RMP, usnesením č. 1009/2021 rozhodováním o některých případech, např. o uzavření nájemní smlouvy k bytu, ukončení nájmu bytu apod. V tomto případě potom ODBSZ vyhotovuje Rozhodnutí „NS“ v číselné řadě, Toto rozhodnutí nahrazuje usnesení Rady města Plzně.

1.3.4 Projednání žádosti v hodnotící skupině

V rámci **přednostního řešení** musí být žádost projednána **hodnotící skupinou**, která je složena ze dvou členů Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování a dvou členů z Odboru bytového.

Hodnotící skupina vychází u jednotlivých zájemců z informací uvedených v Žádosti o registraci na dostupné bydlení, z žádosti o přednostní řešení a dále z informací získaných v rámci sociálního šetření. Členové hodnotící skupiny posuzují více kritérií – vazby na město Plzeň, bytovou nouzi, zdravotní stav, historii bydlení a mnoho dalších kritérií.

Po komplexním posouzení se členové usnesou, zda bude žadatel řešen přednostně. Žadatel musí samozřejmě splňovat podmínky uvedené v bodu 1.1.6 této práce.

Po usnesení hodnotící skupiny je žadatel o BEZB vždy informován dopisem o výsledku hodnotící skupiny. V případě, že by byl navrhnut byt, vystaví sociální pracovník doporučení žadateli na prohlídku bytu. V tomto dopise jsou bližší informace k navrženému bytu, o délce trvání nájemní smlouvy, odhadované výši nájemného apod.). Současně je zde uveden kontakt na správce bytu. V závěru je žádost o vyjádření zájmu, či nezájmu o navrhovaný byt a to písemně, nebo osobním na ODBSZ MMP.

Pokud má žadatel stále zájem o navrhovaný bezbariérový byt připraví sociální pracovník Oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB) podklady pro příslušné orgány města Plzně.

1.3.5 Schválení nájmu bytu

Pravomoc rozhodovat o nájmu bytu je dle zák. č. 128/2000 Sb., o obcích v kompetenci rady obce, tedy v městě Plzni, Rady města Plzně. Město Plzeň má zřízený i poradní orgán Rady města Plzně. Tím je Bytová komise RMP. Ta projedná návrh na schválení nájmu bytu pro konkrétního žadatele a doporučí další postup Radě města Plzně (schválit nebo neschválit nájem bytu). Z jednání Komise bytové je vyhotoven zápis dle Jednacího řádu komise. Ze zasedání Rady města Plzně je vyhotoveno usnesení.

ODBSZ byl pověřen RMP, usnesením č. 1009/2021 rozhodováním o některých případech, např. o uzavření nájemní smlouvy k bytu, ukončení nájmu bytu apod. V tomto případě potom ODBSZ vyhotovuje Rozhodnutí „NS“ v číselné řadě, Rozhodnutí zpracuje sociální pracovník ODBSZ, podepisuje jej vedoucí ODBSZ.

Před uzavřením nájemní smlouvy je nutné, aby bylo splněno ustanovení § 3075 občanského zákoníku č. 89/2012. Sb. Jestliže byl byt zvláštního určení vystavěn z prostředků státu, musí nájem bytu doporučit obecní úřad. Toto rozhodnutí zpracovává ve dvou vyhotoveních sociální pracovník a podepisuje jej vedoucí ODBSZ. Sociální pracovník dohlíží na splnění zákonné lhůty dle zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

1.3.6 Uzavření nájemní smlouvy k bytu

Proces uzavírání smlouvy začíná přípravou nájemní smlouvy minimálně ve třech vyhotoveních (stejnopisech, které mají všechny platnost originálu). Jedno vyhotovení obdrží nájemce, pokud je více společných nájemců – dostává vyhotovení každý. Dále jedno vyhotovení náleží správci a jedno se zakládá do centrální evidence vedené BYT (Odborem bytovým Magistrátu města Plzně). Pokud bude spolupráce probíhat s následnou podporou, zařizuje vše konkrétní klíčový pracovník oddělení sociální práce a dostupného bydlení (OSPDB). Pokud ne, sociální pracovník OSPDB následně kontaktuje klienta a domluví termín osobního setkání a podpisu nájemní smlouvy.

Při podpisu nájemní smlouvy klíčový či jiný sociální pracovník z oddělení projde s klientem náležitosti nájemní smlouvy (dotazuje se, případně dovysvětlí nejasné body). Zejména se zaměří na oblast povinností řádného nájemce.

Nájemní smlouva má 4 přílohy, mezi které patří:

- Evidenční list (výpočet nájemného a služeb z bytu),
- Nájemné za vybavení bytu,
- Vysvětlení pojmu drobných oprav a nákladů spojených s běžnou údržbou bytu,
- Informace o zpracování osobních údajů.

Směrnice QS 63-05 Nakládání s byty a nebytovými prostory v domech ve vlastnictví města Plzně upravuje i pojem tzv. započítatelné plochy. Jedná se o podlahovou plochu bytu a příslušenství v domě (sklep, balkon, lodžie, terasa – tyto plochy se započítávají pouze jednou polovinou). Započítatelná plocha je rozhodná pro platbu nájemného, které je stanoveno sazbou za 1 m² této plochy.

1.3.7 Pomoc se zabydlením klienta

Pomoc se zabydlením a podporu dlouhodobého udržení bydlení vybraného klienta poskytuje převážně shodný klíčový pracovník, který ho provázet od počáteční fáze. Tedy od žadatele do doby, než se stal nájemcem bytu. Často tento pracovník prováděl sociální šetření, připravoval podklady pro příslušné orgány města Plzně a byl i u podpisu nájemní smlouvy. Pokud si nebude klient přát změnu sociálního pracovníka, seznámí tento klíčový pracovník klienta při osobním setkání s následným postupem. Současně je společně přečtena, vysvětlena a poté podepsána vzájemná Dohoda o spolupráci v rámci poskytování podpory v sociálním bytě. Zároveň je vypracován individuální plán následné spolupráce.

Dle individuálních možností klienta předá kontakt na technika (případně dohlédne, aby proběhl kontakt, či klienta přímo doprovodí na OZ Sylván, a.s.). Kde si klient převezme klíče od bytu a revize potřebné k připojení energií k bytu.

Sociální pracovník vždy podporuje klienta v samostatnosti, neubírá mu kompetence a je spíše jen jeho podporou.

Klíčový pracovník oddělení sociální práce a dostupného bydlení má také možnost na základě individuálního plánu klienta pomoci s vybavením bytu. Po společném zhodnocení výše příjmů doporučí v případě nedostatečných příjmů podání žádosti mimořádné okamžité pomoci (kde lze získat z vybavení příspěvek na zakoupení pračky, ledničky, postele apod.), či nadace poskytující podporu pro lidi v nouzi. Zároveň pokud by si to klient přál, pomůže i s podáním těchto žádostí. Také doporučí kontaktovat, či přímo doprovodí do humanitního skladu nábytku Diecézní charity Plzeň a na žádost vystaví Doporučení na konkrétní vybavení.

U osob se zdravotním omezením následně zjišťuje, jak byt vyhovuje jejich individuálním potřebám. Společně hledají možnosti ke splnění přání, tak aby byl byt co nejvhodnější. Dále poskytuje odborné sociální poradenství. Například se dotazuje na Dávky pro osoby se zdravotním postižením – příspěvek na péči, průkaz se zdravotním postižením, příspěvek na mobilitu, či příspěvek na zvláštní pomůcku. V případě, že nemá dávku podanou, apeluje na její podání, nebo po vyhodnocení nízkého nároku např. navrhne podání návrhu na zvýšení. To samé u invalidního důchodu.

Na přání klienta je možné společně zmapovat finanční možnosti domácnosti, vytvořit finanční plán. Klíčový pracovník také zjišťuje, zda má klient finanční prostředky na úhradu nájemného a s ním spojených služeb i energií. Pokud má klient z důvodu nízkých příjmů potíže s úhradou nájemného, doporučí, případně pomůže s podáním dávkového systému například příspěvku na bydlení, nebo doplatku na bydlení.

Všechny tyto kroky by měly být již s klientem projednány před uzavřením nájemní smlouvy a jsou součástí individuálního plánu.

2 PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část byla vypracována na základě smíšeného výzkumu. Konkrétně kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Inspirace pro vypracování této části byla hledána v metodách získávání a zpracování kvalitativních dat a v analýze kvalitativních dat (Miovský, 2006).

V kvantitativním výzkumu byly stanoveny výzkumné problémy, na které byly hledány odpovědi z provedené analýzy dat Evidence žadatelů o registraci na dostupné a sociální bydlení (EŽOR) a dat z informačního systému pro správce bytových a nebytových prostor (DOMUS). Z těchto analýz budou zmapováni žadatelé o bezbariérové bydlení. Ověřeno, zda splňují kritéria získání bytu, jsou aktivní v podání žádostí apod. Dále budou zanalyzováni úspěšní žadatele a procesionální kroky, které musí udělat žadatel, i sociální pracovník. Bude zjištěna rychlost procesu a obsazenost bytu.

Zároveň byly stanoveny výzkumné otázky v kvalitativním výzkumu. Na které odpověděla v rámci rozhovoru sociální pracovnice Mgr. Karolína Vodičková, MBA, která získala od MPSV ČR ocenění Gratias 2020 v kategorii veřejná správa, stala se nejlepší sociální pracovnící roku 2020. Vytvořila a vedla tým sociálních pracovníků věnujících se sociální práci ve spojení s bydlením. Díky projektu Pilotní testování koncepce sociálního bydlení v Plzni, jehož je garantkou, se jí podařilo realizovat mnoho změn v bytové politice a zavedla inovaci v sociální práci na obci spojené s bydlením. Tento rozhovor byl zaměřen na rychlost, přehlednost a transparentnost procesu získání bezbariérového bytu.

2.1 FORMULACE PROBLÉMU

Dostupnost bydlení je aktuální problém každé lidské společnosti. Každý člověk by měl mít nárok na důstojné, finančně přijatelné a současně kvalitní bydlení, které bych definovala jako nepřelidněné bydlení ve vyhovujícím stavu. Také aby bylo přístupné i lidem s omezenou mobilitou a poskytovalo pocit jistoty a bezpečí. Z pohledu sociální práce představuje bytová nouze jeden z hlavních důvodů, který ztěžuje či zcela znemožňuje naplňování řady základních práv a potřeb např. práva na zdraví, soukromí, rodinný život apod. Zároveň má

negativní dopady na celou společnost. Velkou roli v tomto problému hraje bytová politika, ale také i systém přidělování bytů.

Proto bude praktická část zaměřena na hlavní výzkumnou otázku této bakalářské práce, která zní: „**Jak řeší oddělení sociální práce a dostupného bydlení bytovou problematiku osob s tělesným postižením?**“

2.2 HLAVNÍ CÍL VÝZKUMU

Hlavním cílem praktické části je podrobně popsat problematiku procesu přidělování bezbariérových bytů pro osoby s tělesným postižením. Navrhnout doporučení pro vstřícnější a uchopitelnější postup získání bezbariérového bytu.

2.3 KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

Dílčí cíle a výzkumné problémy byly stanoveny na základě hlavního cíle. Jejich stanovení pomohlo lépe specifikovat oblasti, kterými se v rámci kvantitativního výzkumného šetření budu zabývat.

Vše budu posuzovat od data 1. 3. 2020. Od tohoto data začali pracovníci oddělení nájmu bytů (ONB) z Odboru bytového nahrávat původní písemné registrace (žádosti na bezbariérové byty), které byly podávány osobně žadateli v písemné formě do nové elektronické Evidence žadatelů o registraci na dostupné bydlení (EŽOR).

Konečné datum bylo stanoveno 1. 3. 2023 a to pro ucelení na celé roky. Výzkumný vzorek bude za tři roky.

2.3.1 Dílčí cíle výzkumu a výzkumné problémy

1. Zmapovat žadatele o bezbariérové bydlení, kteří podali Žádost o registraci na dostupné bydlení (ŽOR).
2. Zjistit, zda žadatelé splňují kritéria pro získání bytu a jsou aktivní v podávání žádostí.
3. Zanalyzovat úspěšné žadatele (současné nájemce bezbariérových bytů).

4. Popsat procesionální kroky.
5. Zjistit rychlost procesu získání bezbariérového bytu od podání žádosti do uzavření nájemní smlouvy.
6. Zjistit rychlost obsazení bytu (od uvolnění do opětovného nastěhování nových nájemníků).

2.3.2 Výzkumné problémy

1. Kteří lidé si podali Žádost o registraci na dostupné bydlení (ŽOR)?
2. Splnili žadatelé kritéria o bezbariérový byt?
3. Kteří žadatelé uspěli ve výběru na bezbariérový byt?
4. Kolik je třeba procesionálních kroků od podání žádosti do uzavření nájemní smlouvy?
5. Jak dlouho trvalo získání bezbariérového bytu od podání žádosti do uzavření nájemní smlouvy?
6. Za jak dlouhou dobu po uvolnění bytu se mohl nastěhovat nový nájemník?

2.3.3 Operacionalizace pojmů

Bezbariérový byt (BEZB) je upravený byt, splňující stavebně technické nároky na bezbariérovost. Určený výhradně pro zdravotně znevýhodněné osoby s funkční poruchou pohybového ústrojí, které mají určité omezení pohyblivosti a nemohou svou bytovou situaci řešit vlastními prostředky. Dle § 2300 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku mají charakter bytů zvláštního určení (BZU).

Bytová nouze – osoby v bytové nouzi splňují kategorii absence bydlení, či žijí v nejistém nebo nevyhovujícím bydlení viz. Evropská typologie bezdomovectví a vyloučení z bydlení v prostředí ČR – příloha č. 3.

- Bez bydlení: venku, na noclehárně, v ubytovně, v nebytovém prostoru, zdravotnická lůžková či ústavní zařízení apod.

- Nejisté bydlení: přechodné bydlení u příbuzných nebo přátel; v podnájmu bez nájemní smlouvy, nebo s nájemní smlouvou, ale dostali výpověď a musí se do určitého data vystěhovat apod.
- Nevyhovující bydlení: nevhodné bydlení z důvodu nemožnosti využití bytu osobou s tělesným postižením, neuspokojivé hygienické a technické standardy, i např. přelidněné byty apod.

Ekonomické aspekty – zdroje příjmu (invalidní či starobní důchod, zaměstnání, sociální dávky).

Kritéria získání bezbariérového bytu – bezbariérový byt je určen pro zdravotně znevýhodněné osoby s funkční poruchou pohybového ústrojí, které mají omezené finanční zdroje a nemohou svojí bytovou situaci řešit vlastními prostředky.

Nepříznivá sociální situace je krizová situace, oslabení, ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivý zdravotní stav. Také způsob života vedoucí ke konfliktu se společností. Zároveň se jedná o sociálně znevýhodňující prostředí, které ohrožuje práva osoby. Cílem sociální práce je řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením (Matoušek, 2013).

Sociální událost popisuje Vrbický (2014) jako sociální riziko, které je společností uznané. Závažně ekonomicky a sociálně ohrožuje existenci člověka. Jeho řešení si vyžaduje ochranu společnosti, a to z důvodu, že daná osoba ani její okolí není schopna důsledky událostí odvrátit vlastními silami.

Žadatel – osoba tělesně postižená (nepohyblivá nebo osoba využívající mechanický či invalidní vozík).

2.3.4 Metodologie

V kvantitativním výzkumu budou u **dílčího cíle č. 1, 2, 3 analyzována data z Evidence žadatelů o registraci na dostupné bydlení** (dále jen **EŽOR**). K této evidenci mají přístup pouze zaměstnanci Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování (ODBSZ) a Odboru bytového (OB). Z důvodu ochrany osobních dat není nikomu jinému dostupný.

Dílčí cíl č. 4 bude naplněn po prostudování **vnitřních směrnic a instrukcí**.

U dílčího cíle č. 5 a 6 bude vycházeno z **dat informačního systému pro správce bytových a nebytových prostor (DOMUS)**. Tento informační systém spravují pracovníci OZ Sylván, z. s. Pracovníci Odboru dostupného bydlení a sociálního začleňování (ODBSZ) a Odboru bytového (OB) mají pouze omezený přístup, o který musí vždy jednotlivým pracovníkům požádat vedoucí odborů.

1. Na základě **dat z EŽOR** (k 1. 3. 2023 – vzorek **86 osob**) budou vytvořeny grafy, do kterých budou přeneseny údaje: **pohlaví (Graf č. 1)**, **věk (Graf č. 2)**, **výše příjmu (Graf č. 3)**, **zdroje příjmu (Graf č. 4)**. Zároveň bude zjištěn **stupeň invalidního důchodu (Graf č. 5)**. Následně budou zmapovány **potřeby pomoci druhé osoby**, nutnost **využití invalidního vozíku** a zda vlastní **průkaz osoby se zdravotním postižením (Graf č. 6)**. Taktéž i **počet osob**, kteří si žádají o **nastěhování do nového bytu (Graf č. 7)**.
2. Na základě dat z historie uživatele a podaných přihlášek v **EŽOR** (k 1. 1. 2023 – vzorek **86 osob**) bude zjištěna **aktivita žadatele o BEZB (Graf č. 8)**. Zároveň dle vyplněných osobních údajů a z doloženého Vyjádření praktického lékaře bude zjištěno, zda splňují kritéria pro získání bezbariérového bytu.
3. Z vyřazených žádostí v **EŽOR** bude zanalyzován vzorek **třiceti osob** stanovený k 1. 3. 2023. Z úspěšných žadatelů **bude vyhodnocena bytová situace a důvod podání žádosti o bezbariérový byt**. Z dat budou vytvořeny grafy pro lepší představení výzkumného vzorku úspěšných žadatelů: **pohlaví (Graf č. 9)**, **věk (Graf č. 10)**; **počet osob** nastěhovaných do nového bytu (**Graf č. 11**), **důvody podání ŽOR (Graf č. 12)**.
4. Bude vytvořena **Mapa procesu (kapitola 2.3.6)** a budou spočítány kroky žadatele i sociálního pracovníka.
5. U **žadatelů**, kteří **uspěli** bude vyhledáno datum podání Žádosti o registraci na dostupné bydlení (ŽOR) a poté v informačním systému DOMUS datum podpisu smlouvy (doba bude zaokrouhlena na celé měsíce). Na základě těchto údajů bude vytvořen **Graf č. 13: zjišťující změny, které proběhly u bezbariérových bytů (BEZB) od 1. 3. 2020 do 1. 3. 2023**. Dále

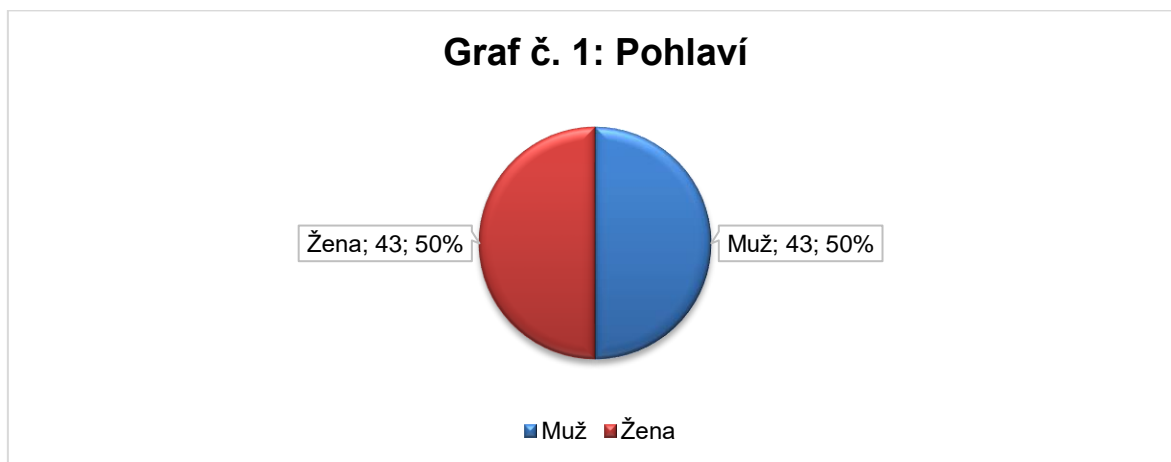
obsazení nově postavených BEZB (Graf č. 14), důvod opětovně obsazených bytů (graf č. 15) a uvolnění bytů po úmrtí (Graf č. 16).

6. V informačním systému **DOMUS** podle hlášenky č. 1 konkrétního předaného bytu, bude zjištěno datum uvolnění bytu. Zároveň v evidenčním listu nového nájemce zjištěn termín obsazení. Doba bude stanovena na celé měsíce.

Při práci s daty budou dodržována obecná nařízení o ochraně osobních údajů – GDPR (General Data Protection Regulation) představující právní rámec ochrany osobních údajů, která jsou platná na celém území Evropské unie.

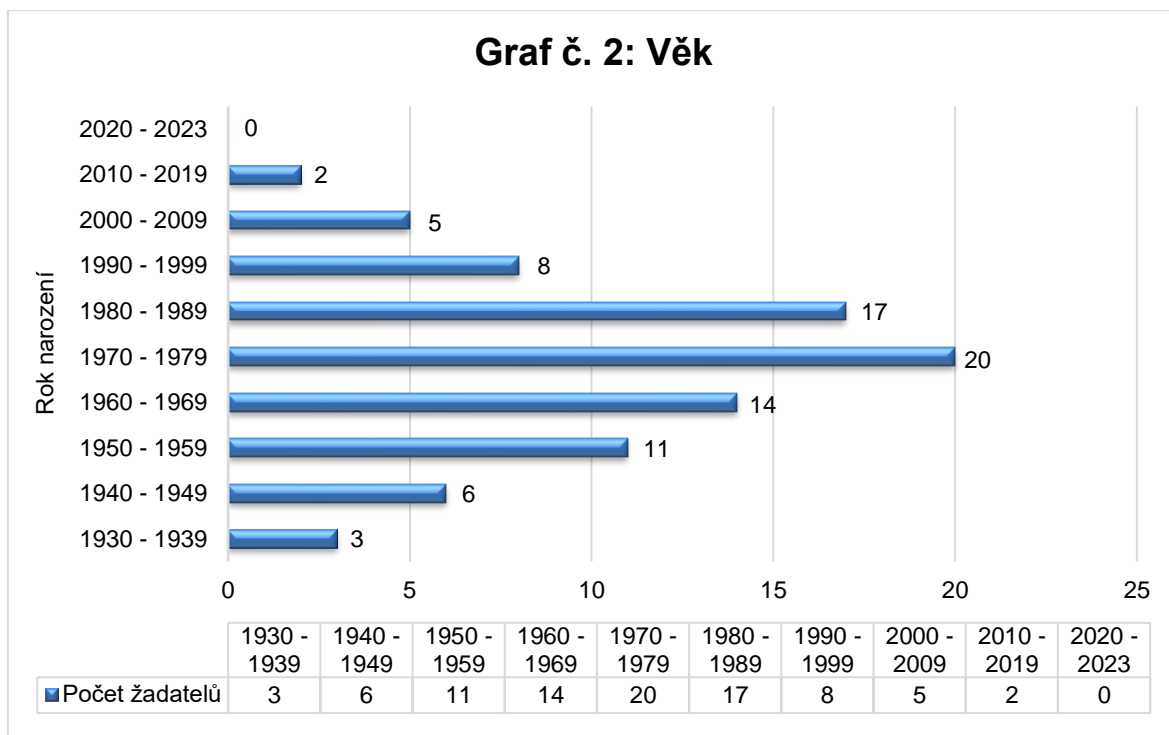
2.3.5 Analýza struktury žadatelů o bezbariérový byt

Dílčí cíl č. 1 a 2 bude analyzován z výzkumného vzorku ke dni 1. 3. 2023. K tomuto datu bylo v Evidenci žadatelů o registraci na dostupné bydlení (EŽOR) osmdesát šest osob. Z tohoto počtu byla polovina mužů a polovina žen.

Zdroj: vlastní

Věk žadatelů byl stanoven rokem narození. Nejvíce byla zastoupena věková kohorta narozených v roce 1970 až 1979 a to počtem dvaceti osob tedy dvacet tři procent. Dnes jsou tyto lidé ve věku čtyřiceti čtyř až padesáti tří let. Zastoupeny nejsou osoby narozené v roce 2020 až 2023.

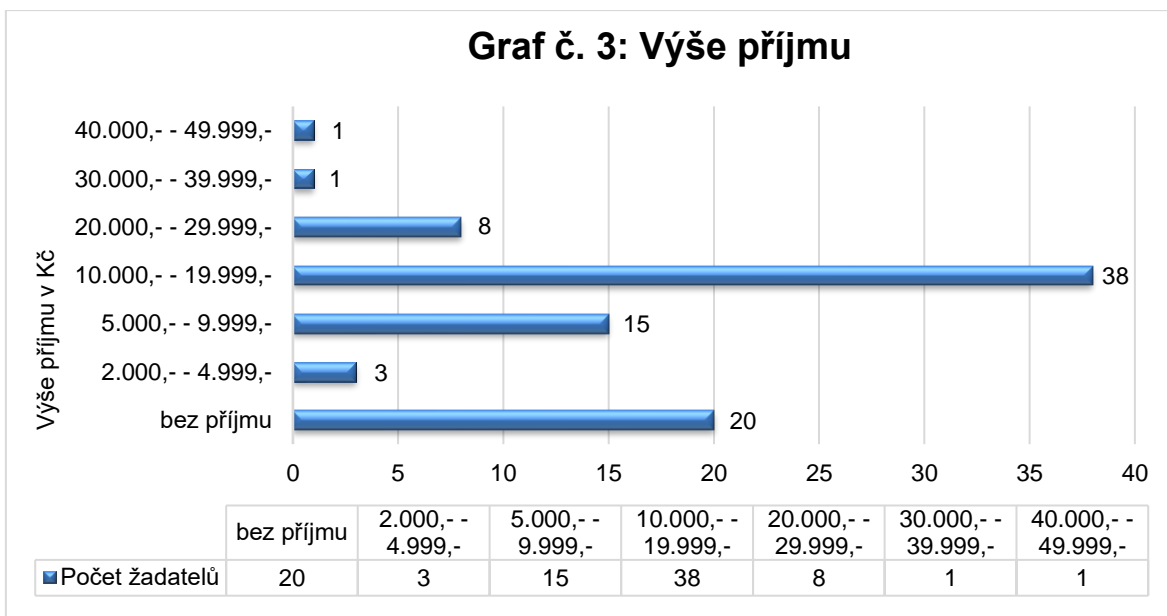

Zdroj: vlastní

Při zjišťování příjmu žadatelů „systém programu“ vyhodnotil, že dvacet žadatelů uvedlo do Žádosti o registraci na dostupné bydlení, že je bez příjmu, nebo nemá žádný příjem.

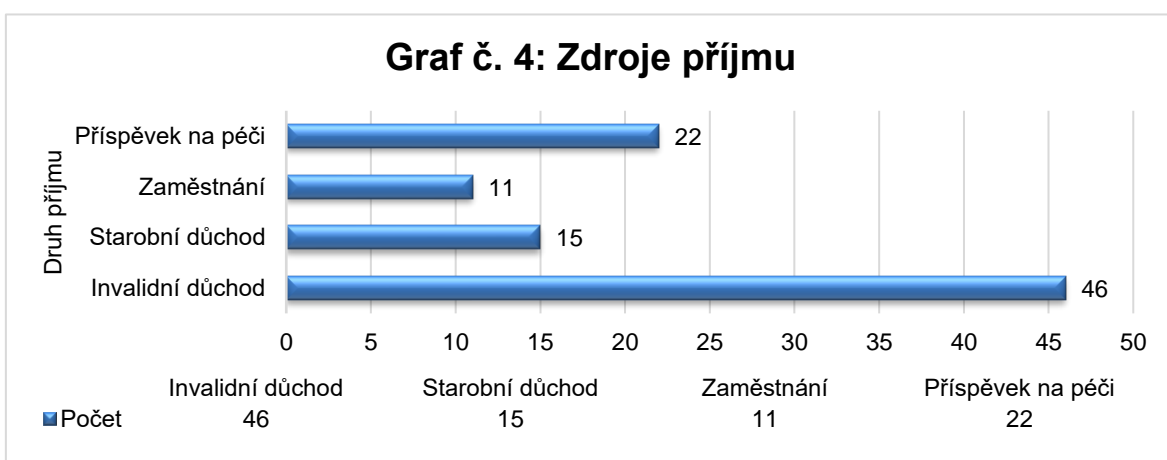
Z nichž o deset osob je pečováno ve společné domácnosti a mají nárok na příspěvek na péči II. - IV. stupně závislosti. Ve dvou případech jsou to osoby, které mají přiznaný invalidní důchod, ale z důvodu nesplnění podmínky potřebné doby pojištění, nemají nárok na jeho výplatu. V šestnácti případech se jedná o žadatele, kteří pobírají sociální dávky, které nejsou ve většině případech blíže nekonkretizované. Pokud ano, jednalo se o příspěvek na živobytí, příspěvek či doplatek na bydlení. Nikdo z žadatelů neuvedl možnost, že pobírá rodičovský příspěvek, nebo příspěvek na dítě. Proto také nikdo nezaškrtl kategorii rodičovské dovolené. V těchto případech je možná kombinace možností, proto je součet vyšší než dvacet. Viz. obrázek č. 7.

Zároveň bylo zjištěno, že převážná většina Žádostí o registraci na dostupné bydlení není aktivních. Osoby pouze podaly žádost (jsou registrovaní), ale svoji žádost již neaktualizovaly, ani nepodaly žádnou přihlášku o byt. Příjmy budou pouze orientační z důvodu změny výše dávek, příspěvku na péči, nebo valorizace starobního, vdovského, sirotčího i invalidního důchodu.

Zdroj: vlastní

U osmi žadatelů z celkových osmdesáti šesti byla zjištěna kombinace více zdrojů příjmů zároveň. Proto součet počtu zdrojů nesouhlasí s počty osob.

Zdroj: vlastní

Stupeň invalidity je jedním z hlavních kritérií bytů zvláštního určení (BZU) – typu registrace, která je určena pro cílovou skupinu senioři a osoby se zdravotním postižením. Pro získání nájmu bytu je potřeba být osobou ve starobním důchodu (v rozhodný den splňovalo patnáct osob), nebo ve III. stupni invalidního důchodu, v mimořádném případě ve II. stupni.

Z analýzy vzorku žadatelů bylo zjištěno, že v devíti případech byly **chybně zadány osoby – místo žadatele byla uvedena pečující osoba**, která nemá zdravotní omezení. Proto nebyl stupeň invalidity vyplněn. Handicapovaná osoba je ve většině případů uvedena jako další osoba, u které se nedá toto kritérium uvést a systém jej neumí správně vyhodnotit.

Při vycházení z vyplněných údajů – třicet devět žadatelů uvedlo, že mají nárok na invalidní důchod III. stupně a tři žadatelé nárok na II. stupeň. Pokud by bylo posuzováno pouze kritérium bytu BZU splňovalo by podmínky čtyřicet dva žadatelů, tedy třicet šest procent.

Ostatní žadatelé v době vyplnění ŽOR nesplňují požadavky. Jsou to osoby často po úrazu, kteří si např. o invalidní důchod i příspěvek na péči teprve žádají, či osoby využívající oporu kompenzačních pomůcek (francouzské hole, chodítka). Ve čtyřech případech bylo zjištěno, že osoby nemají na tento typ bytu nárok. Jejich požadavky odpovídají standardnímu bydlení.

Další **nedostatek** je patrný **v oblasti příspěvku na péči**. Jak bylo již výše uvedeno, je možné zaškrtnout možnost Pečuji ve společné domácnosti o osobu s příspěvkem na péči II. – IV. stupeň závislosti nebo sám tento příspěvek pobírám. Dále je možné výši uvést v části C. Ostatní údaje:

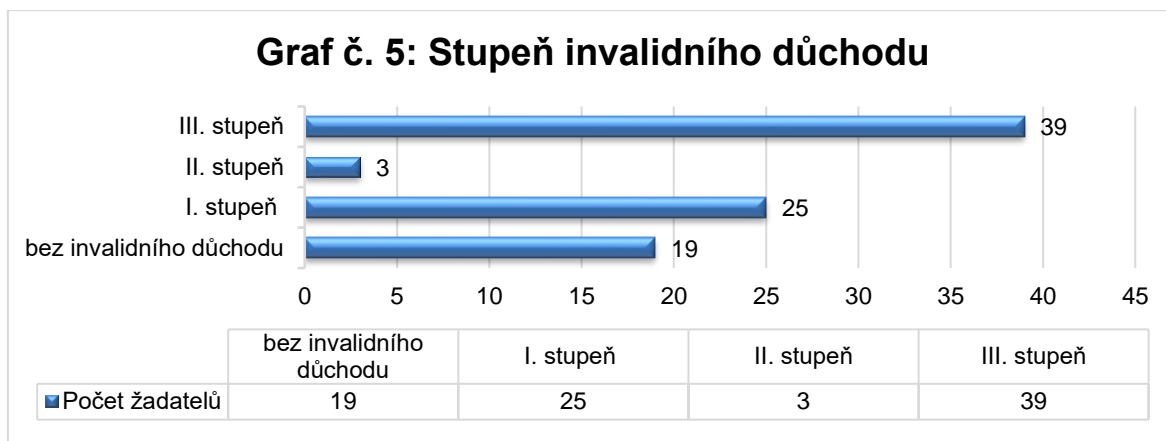
Žadatel (manžel/ka, druh/družka, děti) jsou držiteli průkazky:

- poživatel příspěvku na péči NEBO věk nad 65 let** (I.stupně - závislost, nebo invalidita 1. stupně, nebo věk > 65 let)
- držitel průkazu ZTP nebo poživatel příspěvku na péči** (II. stupně - středně těžká závislost, nebo invalidita 2. stupně)
- držitel průkazu ZTP/P nebo poživatel příspěvku na péči** (III. stupně - těžká závislost a IV. stupně - úplná závislost nebo invalidita 3. stupně)

Zdroj: Žádost o registraci na dostupné bydlení

Zároveň je možné tyto informace uvést i do **Jiných sdělení nebo informací žadatele o registraci** (např. zda mají požádáno o invalidní důchod nebo jeho zvýšení, požádáno o příspěvek na péči, rozsah omezení svéprávnosti).

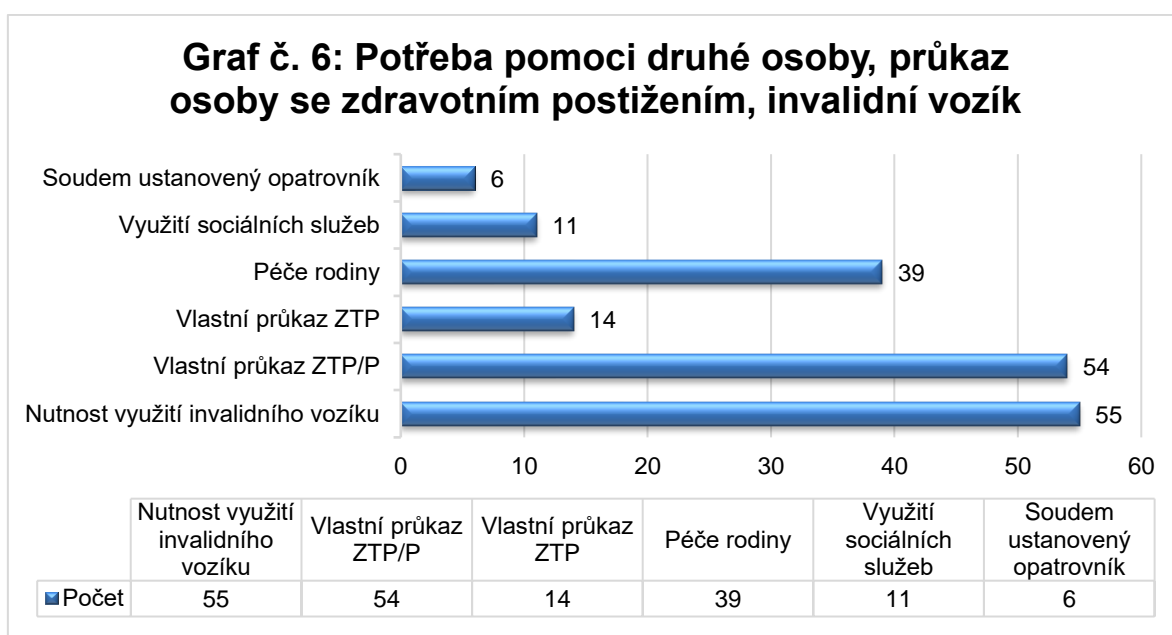
Žadatelé přesně neví, kam mají informace uvádět a jak. Nesprávným uvedením ztrácí bodové hodnocení.

Zdroj: vlastní

U bezbariérových bytů je toto kritérium specifikováno o omezení mobility, a to konkrétně na osoby tělesně postižené (nepohyblivé osoby nebo osoby využívající mechanický či elektrický invalidní vozík).

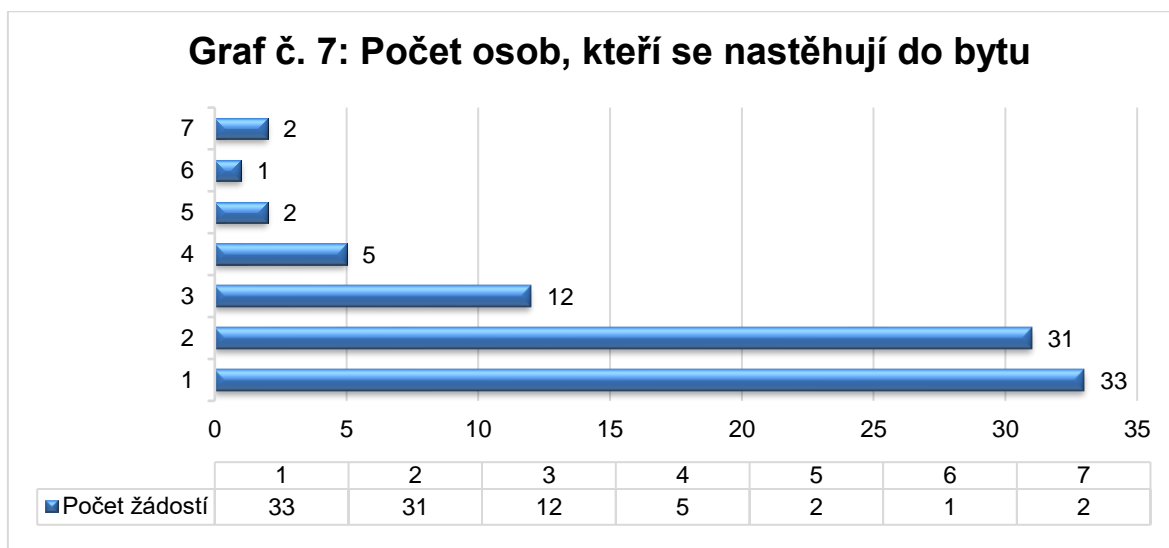
Jako možnou spojitost bych uvedla, že o **třicet devět osob pečuje rodina** a zároveň **stejný počet osob má přiznáno invalidní důchod III. stupně**. Z výzkumu bylo zjištěno, že tyto handicapované osoby potřebují celodenní péči. A také, že v části C. Ostatní údaje se označilo **padesát pět osob jako vozíčkář**. Téměř **stejný počet vlastní i průkaz ZTP/P** (padesát čtyři osob).

Zdroj: vlastní

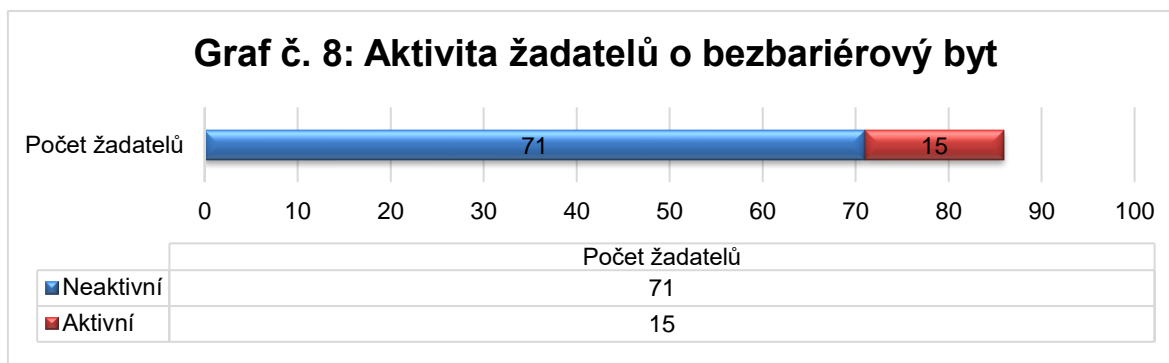
Bezbariérové bydlení je dle ŽOR určeno pro osoby tělesně postižené (nepohyblivé osoby nebo osoby využívající mechanický či elektrický vozík). Z EŽOR a zároveň z povinného tiskopisu Vyjádření praktického lékaře, který doložilo z celkových osmdesáti šesti žadatelů jen padesát dva osob (obrázek č. 8).

V Grafu č. 7 je znázorněn počet osob, kteří se po podání žádosti a úspěšném výběru nastěhují do nového bytu.

Zdroj: vlastní

Z Evidence žadatelů o registraci na dostupné bydlení (EŽOR) bylo zjištěno, že z osmdesáti šesti registrovaných žadatelů je sedmdesát jedna neaktivních (téměř osmdesát tři procent). Tedy mají vyplněnou Žádost o registraci na dostupné bydlení (ŽOR), ale doposud si nepodali žádnou žádost o byt. A jen pouze patnáct osob z celku je aktivních (zbývajících sedmnáct procent).

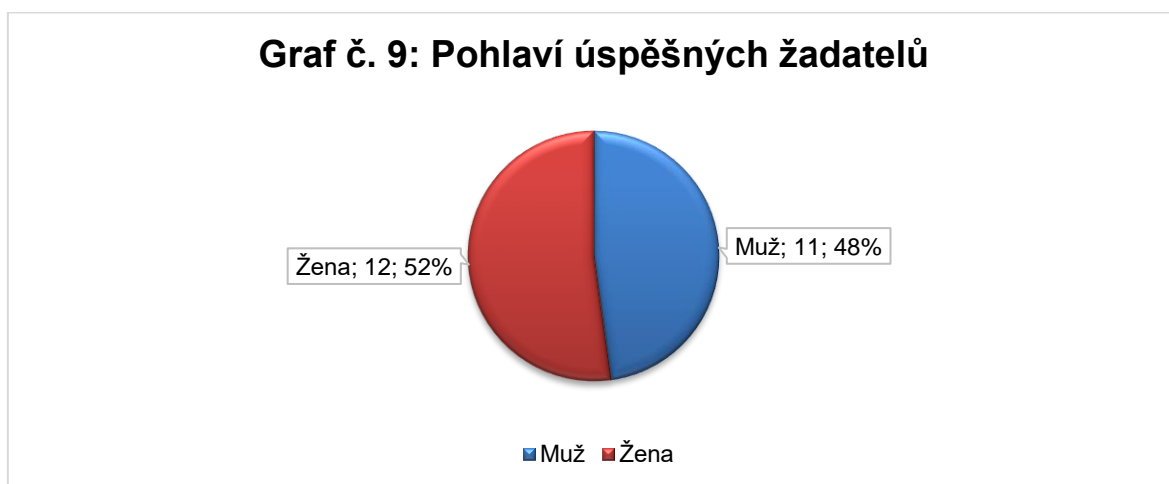
Zdroj: vlastní

2.3.6 Analýza úspěšných žadatelů o bezbariérový byt

Jako **dílčí cíl č. 3** jsem si stanovila zanalyzování **úspěšných žadatelů**. Z archivu Evidence žadatelů o registraci na dostupné a sociální bydlení byl získán **vzorek třiceti osob**. Z tohoto vzorku byly tři osoby na jejich žádost vyřazeny. Dvě osoby již nejsou soběstačné a potřebují celodenní péči. Jedna osoba na žádost zákonného zástupce (získání BEZB v jiném městě). Tři žadatelé zemřeli. A jedna úspěšná žádost byla podána 2x. 1x za matku a 1x za syna.

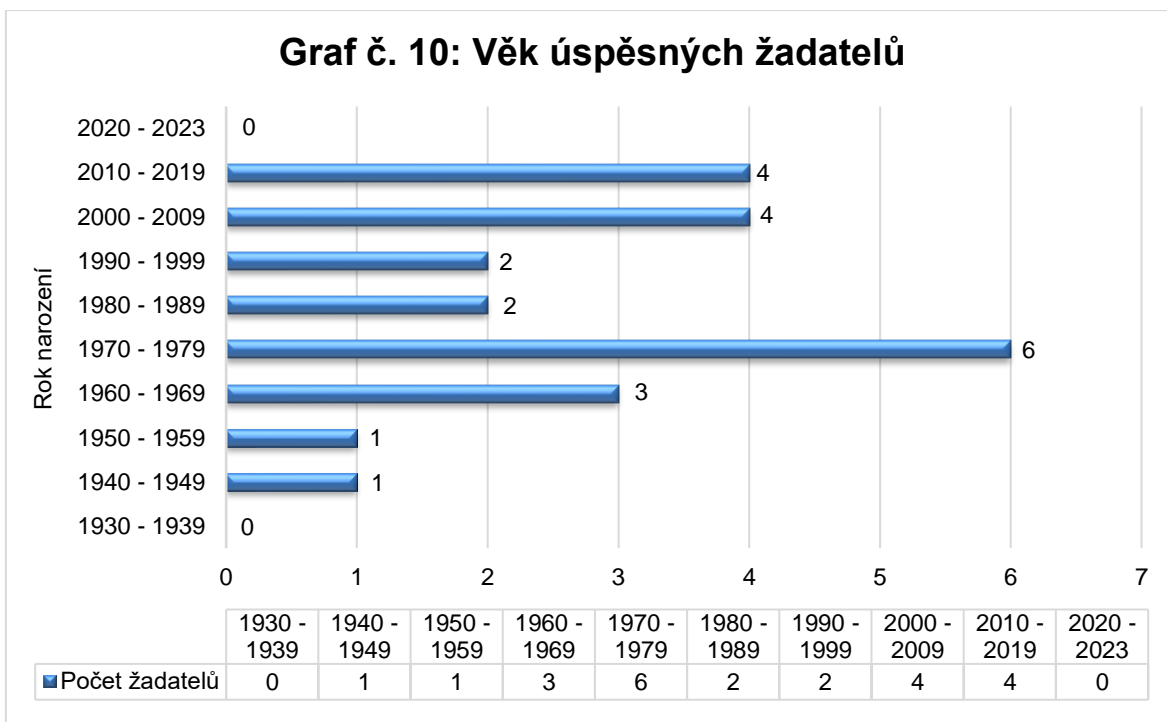
Z celkového vzorku třiceti žadatelů, získalo **dvacet tři bezbariérový byt**. Z těchto úspěšných žadatelů mělo patnáct žadatelů trvalý pobyt v Plzni. U čtyř osob měla trvalý pobyt v Plzni společně posuzovaná osoba. U zbývajících čtyř osob se do BEZB stěhovaly ze zdravotnických zařízení.

Pohlaví a rozdělení věku úspěšných žadatelů budou uvedeny v Grafu č. 9 a 10.

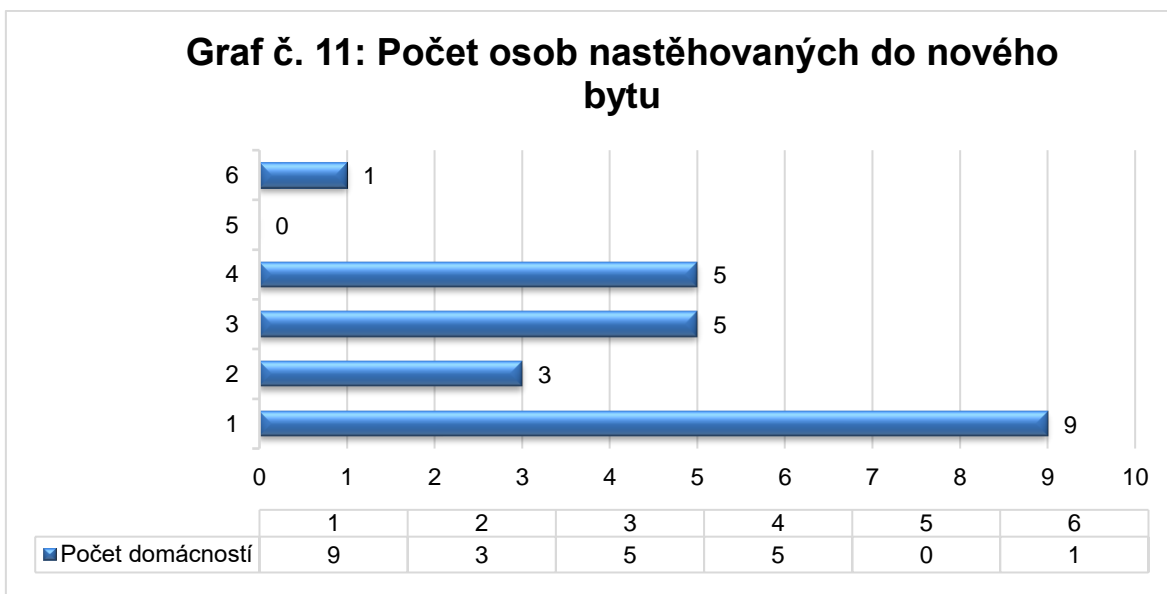
Zdroj: vlastní

Bylo zjištěno, že z nejčtetnější věkové kohorty osob narozených v roce 1970 až 1979, byli žadatelé nejvíce aktivní a zároveň i úspěšní.

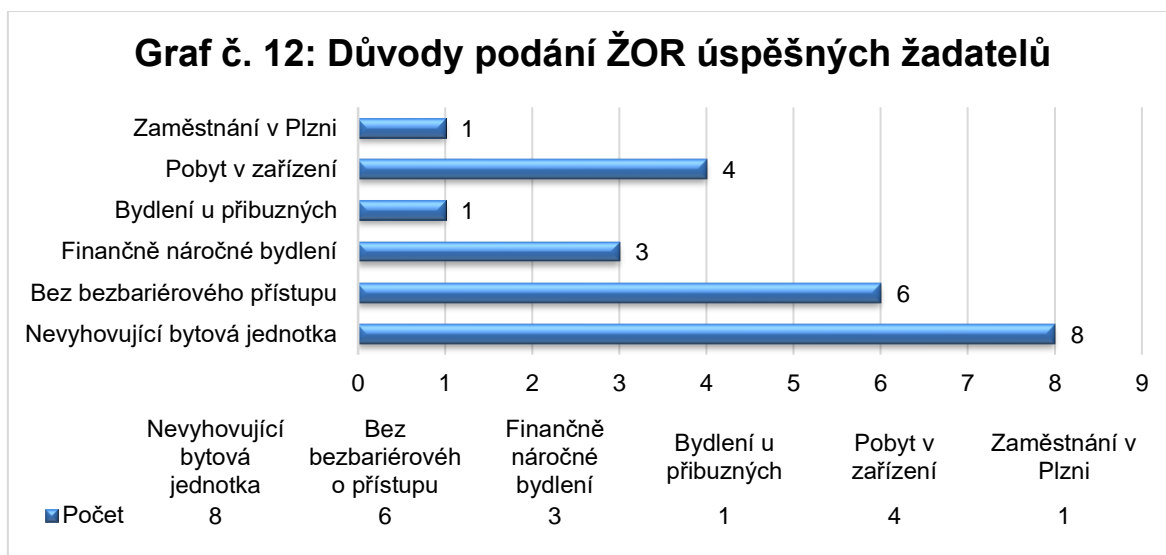
Zdroj: vlastní

Do nového bytu se nastěhovalo v daném období dvacet tři domácností. Z nichž byla polovina jednotlivců, nebo párů.

Zdroj: vlastní

Důvodem podání Žádosti o registraci na dostupné bydlení je v nejvíce případech zhoršení zdravotního stavu a nemožnost vycházet z bytu (např. v domě není výtah, nebo bezbariérový přístup), nevyhovující byt, finanční náročnost.

Zdroj: vlastní

Dílčí krok č. 4 byl stanoven jako popsání procesionálních kroků, abych zjistila, kolik je potřeba udělat procesních kroků od podání žádosti do uzavření nájemní smlouvy. Pro lepší představu byla vytvořena mapa procesu.

V **Mapě procesu** znázorněné v kapitole **2.3.7**, byly spočítány kroky žadatele i sociálního pracovníka. Pokud **žadatel** nemá dluh u Magistrátu města Plzně, správně vyplnil Žádost o registraci na dostupné bydlení a dodal potřebné podklady, které souhlasí s údaji uvedenými v ŽOR absolvuje **šest kroků**.

Sociální pracovníci v ideálním případě provedou **dvacet kroků**.

Dílčí cíl č. 5 a 6 vycházel z dat z informačního systému DOMUS z období od 1. 3. 2020 do 1. 3. 2023. Z těchto zjištěných údajů byly vyhodnoceny změny u čtyřiceti dvou bezbariérových bytů. Konkrétně se jednalo se o čtrnáct nově postavených, čtrnáct obsazených novými nájemci, jedenáct bytů bylo odprodáno současným nájemcům, tři byty byly k tomuto datu volné (v řešení OSPBD).

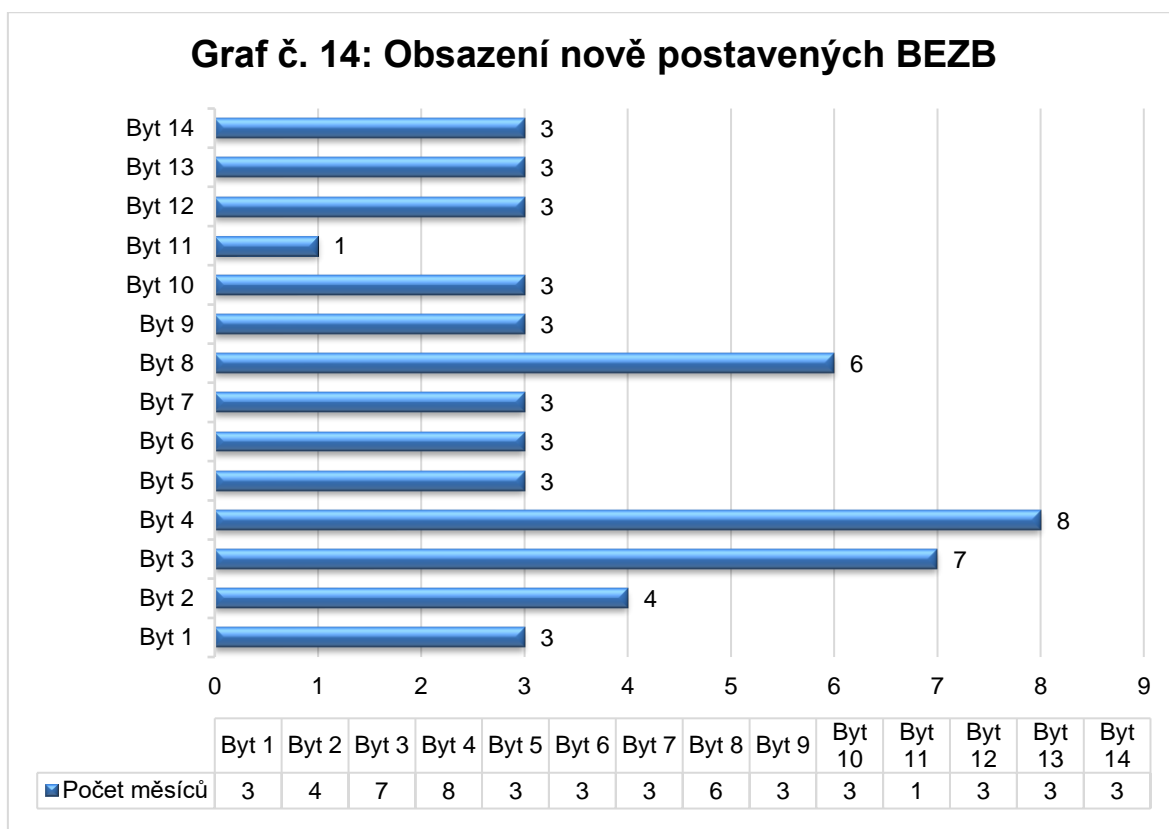
Graf č. 13: Změna BEZB od 1. 3. 2020 do 1. 3. 2023

Zdroj: vlastní

V grafu č. 14 byla zjišťována doba obsazení těchto bytů. Od data uvolnění bezbariérových bytů k datu opětovnému nastěhování nového nájemce do BEZB. Období bylo stanoveno v celých měsících.

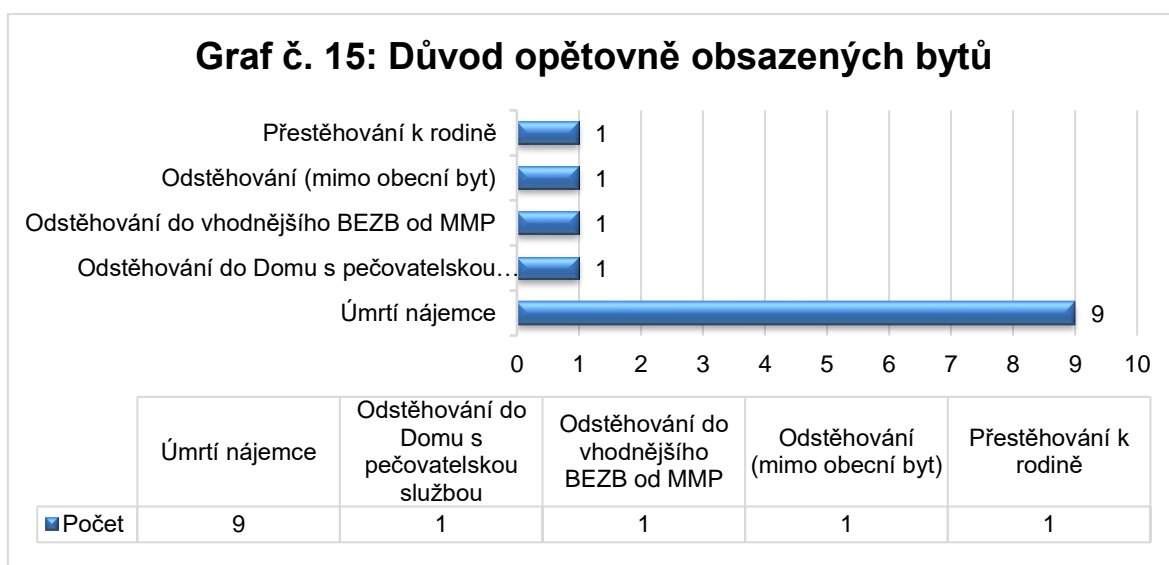
Graf č. 14: Obsazení nově postavených BEZB

Zdroj: vlastní

V tomto případě bylo průměrné obsazení nově vystavěných bytů čtyři měsíce. Ze čtrnácti bytů se devět bytů obsadilo za tři měsíce. Jeden byt byl obsazovaný v rámci již schváleného přednostního řešení do jednoho měsíce, jeden do čtyř měsíců. Tři byty byly obsazeny po více než dvojnásobné době. Jednalo se o nájem bytů, kde musel příslušný soud vyslovit souhlas s uzavřením nájemní smlouvy v případech, že nájemce měl opatrovníka nebo zákonného zástupce (nezletilá osoba).

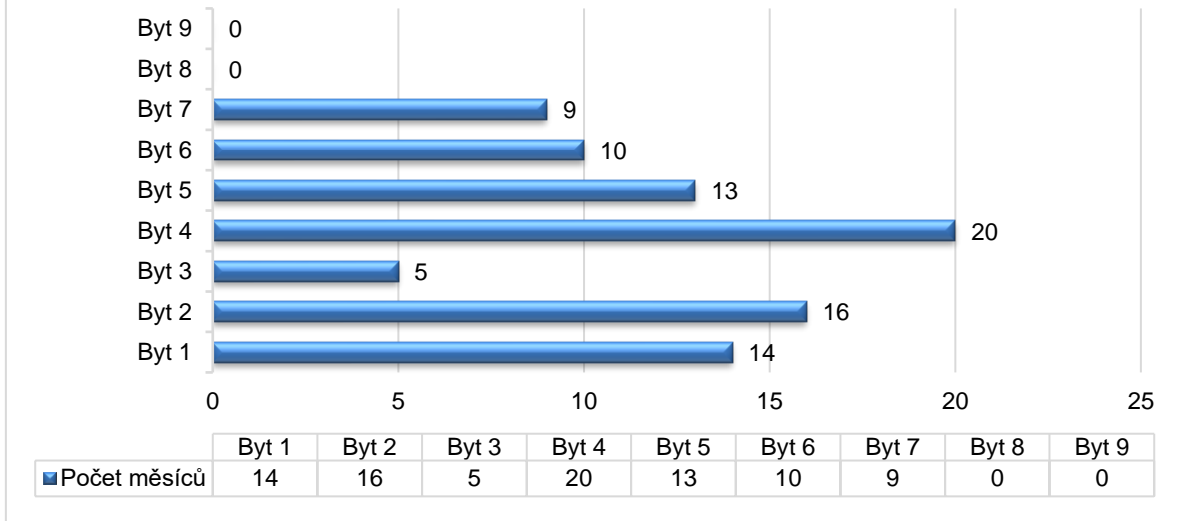
Nejčastějším důvodem opětovně obsazených bytů bylo úmrtí nájemce.

Zdroj: vlastní

Nejvíce opětovně obsazených bytů bylo po úmrtí. V daném období zemřelo devět osob. V sedmi případech musel nový nájemce projít procesem získávání bezbariérového bytu. V jednom případě došlo k přechodu nájmu bytu následující den po úmrtí (z důvodu návaznosti) na partnera, který žil ve společné domácnosti a zároveň splňoval podmínky pro získání BEZB. V druhém případě byl byt odkoupen manželem. Průměrné obsazení jednotlivého bytu po úmrtí vychází na 10 měsíců.

Graf č. 16: Uvolnění bytu po úmrtí

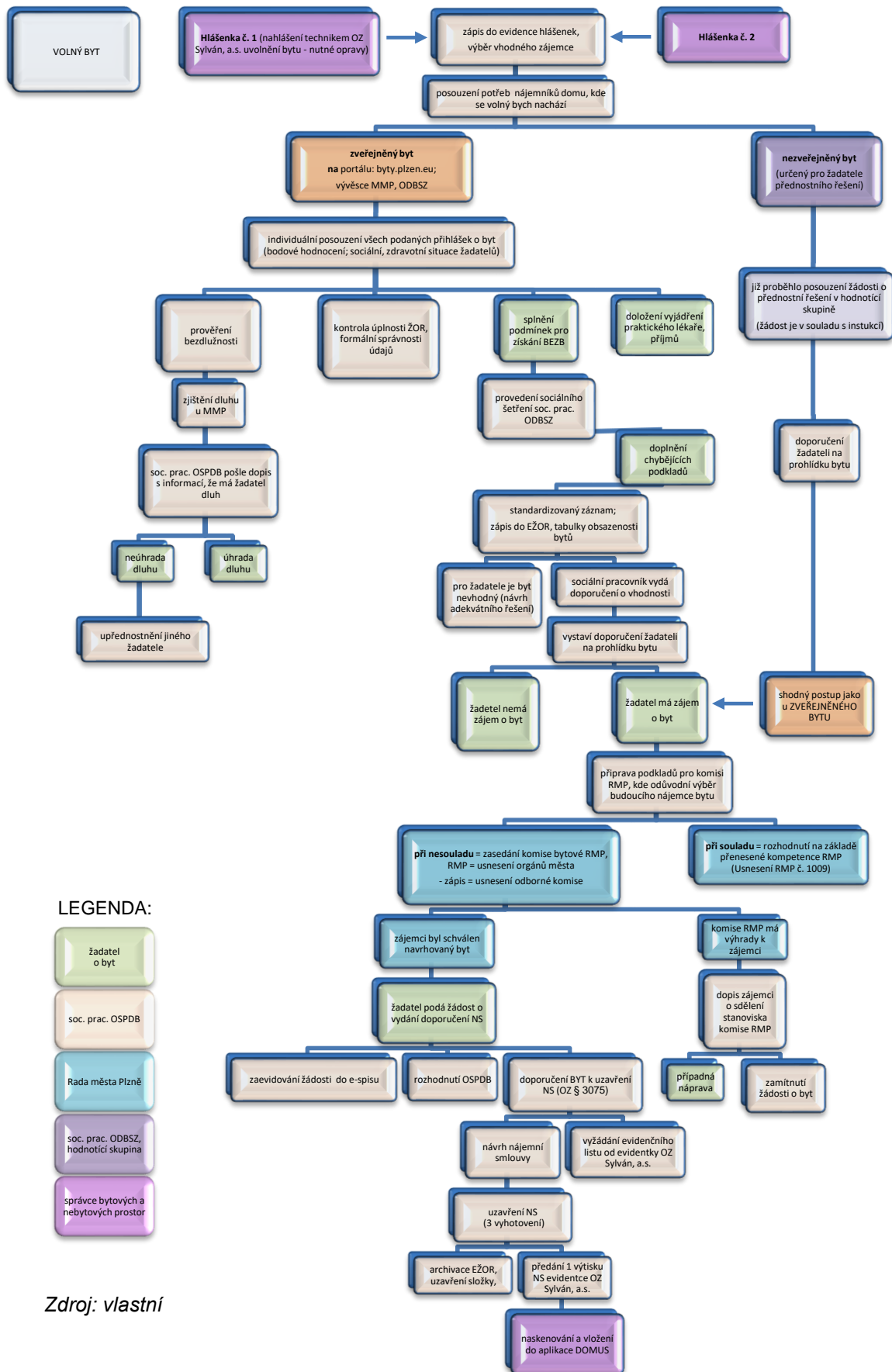

Zdroj: vlastní

Při kvantitativním výzkumu jsem nahlédla do Analýzy dat z informačního systému o žadatelích o dostupné bydlení v Plzni, kterou zpracovala Platforma pro sociální bydlení. Konkrétně Františka Tranová dne 28. 2. 2023. Tato analýza je dosud nezveřejněná.

Prohlašuji, že jsou údaje v této bakalářské práci totožné se shodnými kritérii v části Bezbariérové byty.

2.3.7 Mapa procesu

LEGENDA:

- žadatel o byt
- soc. prac. OSPDB
- Rada města Plzně
- soc. prac. ODBSZ, hodnotící skupina
- správce bytových a nebytových prostor

Zdroj: vlastní

2.4 KVALITATIVNÍ VÝZKUM

Tento kvalitativní výzkum byl založený na polostrukturovaném rozhovoru s odborníkem v oboru. Obsahuje soubor témat, které chce mít tazatel probraná. Dále určuje, že tazatel obdrží odpovědi na témata (v mém výzkumu na silné a slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů (BEZB), na reakce žadatelů na navrhované kroky OSPDB a proces přiznání BEZB, rychlost, návodnost, intuitivnost, přehlednost a transparentnost procesu apod. u získávání bezbariérového bytu), která chce zodpovědět. Tazatel i respondent mohou přizpůsobit otázky a odpovědi situaci (Hendl, 2005, s. 174).

2.4.1 Dílčí cíle výzkumu a výzkumné problémy

Dílčí cíle jsem si stanovila na základě hlavního cíle. Jejich stanovení pomohlo lépe specifikovat oblasti, kterými se v rámci procesu přidělování bytu řídí pracovníci OSPDB.

1. Zjistit silné stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů.
2. Zjistit slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů.
3. Zmapovat reakce žadatelů na navrhované kroky OSPDB a proces přiznání BEZB.
4. Identifikovat požadavky žadatelů o bezbariérový byt.
5. Popsat přístup statutárního města Plzně.
6. Získat doporučení odborníka na změny do praxe.

Výše uvedený hlavní cíl a dodatečné dílčí cíle vyústily do výzkumných otázek a dalších podotázek, ve kterých jsem se zaměřila na přehlednost a transparentnost navrhovaných kroků OSPDB a celého procesu přiznávání bezbariérových bytů.

2.4.2 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky, které jsem si stanovila v rámci daného rozhovoru se sociální pracovníci s mnohaletou praxí v oblasti bytové problematiky, slouží ke splnění výše popsaných cílů.

1. Jaké jsou silné stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů?
2. Jaké jsou slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů?
3. Jaká je zkušenost sociální pracovnice s reakcí žadatelů na navrhované kroky OSPDB a proces přiznání BEZB.
 - návodnost, intuitivnost, přehlednost, transparentnost
4. Jaké mají žadatelé nejčastěji požadavky?
 - co očekávají, co je pro ně náročné
5. Jaký je přístup statutárního města Plzně?
 - podpora bytové politiky?
 - dostatek/nedostatek bytů, finanční prostředky
6. Jaké by bylo doporučení odborníka pro praxi?

2.4.3 Operacionalizace pojmů

Proces získávání bytů je jasně daný postup kroků stanovený v metodikách, které vychází z vnitřních směrnic a instrukcí. Tímto procesem se musí řídit každý pracovník OSPDB.

Přehlednost procesu přináší jednoduchost orientace v systému, tak aby byl transparentnější a uživatelsky přívětivý.

2.4.4 Metodologie

Pomocí kvalitativního výzkumu vyhodnotím informace, které vedou k vysvětlení výzkumných otázek (Zháněl, 2014).

Téma práce vyžaduje hloubkové zkoumání popisu procesu a zkušeností odborných sociálních pracovníků v oboru bytové problematiky osob s tělesným postižením.

Ke sběru dat v kvalitativním výzkumu byl zvolen polostrukturovaný rozhovor s cílem získání poznatků z dané oblasti.

Setkání s odbornou sociální pracovnící bylo domluveno po telefonickém oslovení. Společná schůzka proběhla ve večerních hodinách v soukromém prostředí dne 25. 4. 2023. Polostrukturovaný rozhovor trval 75 minut a skládal se z otevřených otázek.

2.4.5 Analýza a interpretace získaných informací

Nedříve jsem oslovila vybranou odbornou sociální pracovníci e-mailem, v kterém jsem podrobně představila sebe i svoji bakalářskou práci. A poté ji požádala o rozhovor.

Na tento e-mail mi odpověděla paní Mgr. Karolína Vodičková MBA telefonicky. Při rozhovoru byl domluven termín a čas schůzky.

Na e-mail byl předem zaslán seznam otázek.

Seznam otázek jsem strukturovala do osnovy dle dílčích cílů:

Oblast zájmu	Otázky
Silné stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů.	• Jaké jsou silné stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů?• Co byste hlavně ocenil/a?• Co vidíte jako pozitiva pro osoby s tělesným postižením?
Slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů.	• Jaké jsou slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů?• Co činí největší obtíže osobám se zdravotním postižením?

	• Dá se těmto obtížím předejít? • Co byste změnil/a?
Reakce žadatelů na navrhované kroky OSPDB a proces přiznání BEZB	• Jaké jsou Vaše zkušenosti s reakcemi žadatelů na navrhované kroky OSPDB? • Jsou navrhované kroky OSPDB jasně formulované? • Zdají se Vám navrhované kroky proveditelné a potřebné? • Zdá se Vám Žádost o registraci na dostupné bydlení přehledná? • Myslíte si, že je proces přiznání BEZB intuitivní? • Do jaké míry je proces transparentní? • V čem žadatelé nejčastěji chybují? • Na co si žadatelé nejčastěji stěžují?
Požadavky žadatelů o bezbariérový byt	• Jaké mají žadatelé nejčastěji požadavky? • Co žadatelé očekávají? • Co je pro žadatele náročné?
Přístup statutárního města Plzně	• Jak vnímáte podporu bytové politiky statutárního města Plzně?
Doporučení pro praxi	• Co byste doporučila? • Co lze změnit hned? • Co by podle Vás pomohlo, aby byl proces efektivní, rychlý, transparentní a přehledný?

Zdroj: vlastní

2.4.6 Rozhovor

V polostrukturovaném rozhovoru jsme obě vycházely ze seznamu již dříve zaslanych otázek. Moje první otázka byla zaměřena na silné stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů. Mgr. Karolína Vodičková, MBA uvedla: *„Hlavní silnou stránkou procesu je posuzování individuálních potřeb osob v bytové nouzi přímo v jejich přirozeném prostředí (v terénu). Sociální pracovníkům umožní vhled do bytové i zdravotní situace.“*

Jako silnou stránku zmínila: *„Žadatelé si dnes mohou vše vyřídit přes internet. Případně je možná konzultace při vyplňování Žádosti o registraci na dostupné bydlení. Jakýkoliv dotaz zodpoví po telefonu službu konající sociální pracovnice, nebo virtuální hlasová asistentka (voicebot „Samantha“). Velkou výhodou je kontaktní místo pro bydlení, kam se lidé se zdravotním postižením mohou objednat na přesný čas Rezervačním systémem Magistrátu města Plzně.“*

K procesu jsem se vrátila doplňující otázkou, jak by mohly silné stránky tento proces usnadnit. Na tento dotaz odpověděla: *„Jako usnadnění procesu vidím možnost posuzování zdravotního stavu praktickým lékařem bez nutnosti oslovení odborného lékaře.“*

„Další silnou stránkou je možnost žádat o bezbariérový byt zákonným zástupcem i za děti se zdravotním postižením a tím pomoci celé rodině.“ *„Proces má ochrannou lhůtu šesti měsíců na zajištění jiného bydlení pro pečující osobu v případě úmrtí osoby se zdravotním postižením, který byl nájemcem bytu. V této lhůtě se sociální pracovníci snaží pomoci najít adekvátní náhradní bydlení.“*

Na moji otázku, co byste ocenila odpověděla: *„Významnou pomocí je pro osoby se zdravotním postižením individuální jednání. Při náhlé, nečekané situaci (úraz, změna zdravotního stavu) pomáhá možnost institutu přednostního řešení. Dále využití krizového bytu. Dlouhodobá podpora k udržení si bydlení je zvýhodněné nájemné za m².“*

Jako pozitiva pro osoby s tělesným postižením popsala Mgr. Karolína Vodičková, MBA: *„Na handicapované osoby bylo myšleno od počátku přípravy kontaktního místa pro bydlení, kam je umožněn přístup bezbariérovou plošinou, včetně sociálního zařízení. Ve spolupráci s techniky jsou prováděny úpravy bytů. Například úprava kuchyňské linky na míru, výměna vany za sprchový kout,*

odstranění veškerých překážek, aby vše vyhovovalo lidem na invalidním vozíku. Nejen bytových jednotek, ale i nájemních domů a jejich okolí.“

„K transparentnosti procesu přispělo zveřejňování na realitním portálu města, kde mají možnost výběru bytu dle svých přání a potřeb.“ Paní Karolína Vodičková dodala: *„Poslední silnou stránkou, kterou dnes zmíním je možnost si daný byt před podpisem nájemní smlouvy prohlédnout a k návrhu se vyjádřit“.*

Plynule bylo navázáno na slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů: *„Naopak pro některé lidi tento proces zveřejňování na realitním portálu města činí obtíže. Osoby s omezením, ve vyšším věku, kteří mají nižší IT schopnosti, nebo jsou bez přístupu k internetu jsou znevýhodněni. Tito lidé mají navíc často zažitě navyklé myšlení jako v dřívější době, kdy se čekalo na byt dle pořadníku. Pasivně čekají na přidělení bytu. Systém je pro ně složitý, matoucí, zcela se v něm neorientují. Mnoho chyb dělají již při vyplnění registrace, navíc mohou být některé otázky zavádějící. Záleží na jejich výkladu. Ani mladí lidé žádost o registraci na dostupné bydlení neaktualizují a jsou dle analýzy neaktivní i v přihlašování se na zveřejněné byty. Zároveň je přes zvýšenou podporu statutárního města Plzně v posledních letech bytů nedostatek. Čekací lhůty jsou dlouhé.“*

Při zjišťování obtíží jsem se dozvěděla: *„Mnoho lidí má zábrany komunikovat s úřady, nechtějí být takzvaně nikomu na obtíž a pokud mají o cokoli požádat, cítí to jako vlastní selhání. Těmto pocitům se dá předejít citlivým přístupem sociálních pracovníků i vstřícností úředníků. Bylo by vhodné častěji informovanost cílovou skupinu na Západočeské televizi ZAK, v Českém rozhlasu, na Facebooku města, Instagramu, na úředních deskách. Taktéž by bylo příhodné informovanost veřejnosti o handicapovaných lidech, jejich těžkostech, obtížích nejen co týká bariér, ale i v přístupu společnosti obecně. Doporučila bych dělat krátké besedy, přednášky například v organizacích pro lidi s handicapem, ve školách. Také vytvoření letáčků konkrétně na bezbariérové byty, které by byly k dispozici pro rehabilitační centra, pobytová zařízení pro osoby se zdravotním postižením, praktické lékaře, do nemocnic a tak dále.“*

Po shrnutí silných a slabých stránek procesu jsem se zeptala, zda vidí souvislosti v tom, že někdo projde proces získání bezbariérového bytu bez obtíží

a jinému činí potíže. Zároveň i na zkušenosti s reakcemi žadatelů na navrhované kroky. Dozvěděla jsem se, že: *„Každý člověk je jedinečný, s jinými možnostmi, schopnostmi, dovednostmi dané osoby i její rodiny tak zvané sítě pomoci. Někdo je zvyklý si vyřizovat vše sám, někdo potřebuje doprovod, jiný má opatrovníka a podobně. Jak jsem již výše uvedla registrace není zcela přehledná a pokud s ním osoba nepracuje opakovaně, má obtíže se v žádosti o registraci vyznat. Kroky jsou nejasně formulované, řešení je složité, ale musí splňovat zákonné požadavky, směrnice, instrukce města. Ale naopak pro zdravotně sociální pracovníky v nemocnicích, sociální pracovníky z obvodů, neziskových organizací, kteří s registrací pracují pravidelně a v systému se vyznají, registr ušetří prostor a čas už jen tím, že mohou podat například žádost o registraci ŽOR společně s žadatelem odkudkoliv.“*

„Navrhované kroky se mi zdají potřebné i proveditelné. Vždy jsou individuálně domlouvány s možností podpory sociálních pracovníků OSPDB. V případě potřeby pomáhají pečující osoby“. Na otázku, zda je proces přiznání BEZB intuitivní odpověděla: *„I přesto, že se úřad obecně snaží o spravedlivý a objektivní přístup ke klientovi, rozhodně intuitivní není. Transparentní ano, byty jsou zveřejňovány, byla stanovena jasná pravidla a kritéria pro získání bytu.“*

„Pokud bych měla hodnotit požadavky žadatelů o bezbariérový byt, často očekávají vyšší kvalitu bytu, materiálně-technické standardy v nově postavených bytech s krytým parkovacím místem, nebo garáží. Zároveň by si přáli větší rozmanitost bytů, ať již co se týká velikosti, dispozičního řešení, umístění a vybavenosti bytu, tak i výběr lokality. Bohužel byty jsou již zastaralé, nevyhovují zcela požadavkům a k řešení bytové situace všech potřebných, je jich nedostatek. Jako nejnáročnější pro osoby se zdravotním postižením bych uvedla, že si nedokáží včas říci o pomoc kupříkladu přijdou těsně před koncem nájemní smlouvy nebo již mají velké finanční potíže. Také je pro ně obtížné podat si přihlášku na byt, nebo doložit všechny potřebné dokumenty a podklady.“

Poslední mé otázky v rozhovoru se týkaly podpory bytové politiky a přístupu statutárního města Plzně. Zároveň jsem se doptávala na doporučení paní Mgr. Karolíny Vodičkové, MBA pro praxi.

Na tyto otázky mi odpověděla: „Podporu vnímám velmi dobře. Sedm let se zabývám bytovou politikou a za ta léta prošla bytová politika statutárního města Plzně velkou proměnou. Vidím posun a změny k lepšímu. Bylo nově vystavěno čtrnáct bezbariérových bytů v lokalitě Zátíší, nové byty vznikají v Korandově ulici, byla schválena Koncepce sociálního bydlení 2019-2022 a právě se připravuje koncepce na nové období. Do praxe bych rozhodně doporučila desegregování osob s tělesným postižením do běžné zástavby. No a co lze přizpůsobit hned? Hned lze zvýšit informovanost o tomto typu bytů a také přizpůsobit Žádost o registraci na dostupné bydlení lidem s handicapem a tím jej zkvalitnit. Pro větší transparentnost bych navrhovala vytvoření přístupného archivu zveřejněných bytů, aby mohl žadatel do tohoto seznamu zpětně nahlédnout. Tím by došlo i k celkově vyšší transparentnosti přidělování bytů.“

2.4.7 Shrnutí průběhu rozhovoru

Sociální pracovnice Mgr. Karolína Vodičková, MBA pracovala původně několik let jako zdravotní laborantka, poté vystudovala obor sociální práce a spojila tak obě profese. Na Magistrátu města Plzně pracovala od roku 2007, kde se konkrétně sedm let věnovala bytové politice. Zároveň zastává také pozici garanta sociálních služeb v Plzeňském kraji a věnuje se i výuce na vyšších odborných školách, kde vyučuje obor sociální práce.

Jsem velmi vděčná, že si našla ve svém volném čase prostor na tento rozhovor. Také za její odpovědi i odborný vhled do této problematiky. Velmi ochotně mi odpověděla na všechny dotazované otázky a snažila se je co nejvíce rozvádět.

2.4.8 Návrhy opatření

Po rozhovoru byly oblasti zájmu společně s Mgr. Karolínou Vodičkovou, MBA diskutovány. Za velmi přínosné návrhy bych označila **vytvoření průvodce získávání bytu** pro větší přehlednost. Tento manuál, jak mají registrovaní dále postupovat by obdrželi se specifickým kódem po dokončení Žádosti o registraci na dostupné bydlení e-mailem či SMS zprávou. V tom průvodci by byli informováni

o vhodnosti aktualizování žádosti, přihlašování se na zveřejněné byty, případně s upozorněním na co si mají dát v ŽOR pozor.

Efektivní by bylo po zveřejnění volného bytu **odesílání nabídky** pro konkrétní cílové skupiny dle daného typu registrace na adresný e-mail, nebo telefonní číslo. Zároveň i informace o **vyhodnocení podané žádosti** na konkrétní byt. V současnosti jsou vyrozuměni jen ti, kteří byli vybráni. Nekontaktovaní žadatelé se dotazují telefonicky, nebo na kontaktním místě, zda byli vybráni. Jsou nejistí, neví, zda mají podávat žádosti o další byty.

Návrh **archivu zveřejněných a již obsazených bytů** by objasnil zpětně počet předaných bytů. Momentálně jsou pro žadatele přístupné jen aktuální data o nejnovější nabídce dostupných bytů.

ZÁVĚR

V mé bakalářské práci jsem se zabývala evaluací procesu, kterým si prochází osoby s tělesným postižením od podání žádosti až po získání bezbariérového bytu.

V praktické části popisuji hlavní výzkumný problém, kterým je dostupnost bydlení. Zjistila jsem silné a slabé stránky procesu přiznávání bezbariérových bytů, zmapovala reakce žadatelů na navrhované kroky OSPDB a proces přiznání BEZB, identifikovala požadavky žadatelů o bezbariérový byt.

Po vyhodnocení procesu bylo patrné, že systém přidělování bezbariérových bytů je transparentní, bohužel z důvodu nedostatku bytů není proces dostatečně rychlý.

Věřím, že v budoucnosti bude problematika bydlení v Plzni stejně revoluční jako v posledních osmi letech, kdy se podařilo zrealizovat třicet velkých projektů. Snížil se počet dlouhodobě nevyužívaných městských bytů a byla vybudována celá nová čtvrť s osmnácti domy a sto sedmdesáti devíti byty, z nichž bylo čtrnáct bezbariérových.

Také bych si přála, aby byla problematika handicapovaných více zohledněna nejen v bytové politice, ale také v celé společnosti.

„Postižení byli vždy v dějinách vnímáni a přijímáni svým okolím ambivalentně ... Lidé se jich obávali, vyhýbali se jim, lítovali je a ignorovali.“ (Blažek a Olmrová, 1985, s. 35).

Jsem přesvědčená, že nebude docházet ke stigmatizaci, lidé se zdravotním omezením budou mít rovná práva a možnosti, která jim umožní osobní nezávislost a plné začlenění do společnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. *Občanský zákoník: novelizované znění: redakční uzávěrka 20.8.2018*. Ostrava: Sagit, 2018. ÚZ. ISBN 978-80-7488-308-8.

FOLDYNOVÁ, I. a kol (2016) *Analýza struktury obecních bytů v ČR*. Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

MATOUŠEK, Oldřich. 2016. *Slovník sociální práce*. Vydání třetí. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1154-9.

MATOUŠEK, Oldřich, KŘIŠŤAN, Alois, ed. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál, 2013. ISBN 978-80-262-0366-7.

Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví: MKF. Přeložil Jan PFEIFFER, přeložil Olga ŠVESTKOVÁ. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1587-2.

MIKULEC, Marek a Martina ŠNEJDRLOVÁ, ed. *Metodika sociální práce v sociálním bydlení*. [Praha]: [Ministerstvo práce a sociálních věcí], 2019. ISBN 978-80-7421-192-8.

MIOVSKÝ, M. (2006). *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha. Czech Republic: Grada.

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021-2025: schválený usnesením vlády České republiky ze dne 20. července 2020 č. 761. Praha: Úřad vlády České republiky, 2020. ISBN 978-80-7440-255-5.

NOVOSAD, Libor. 2011. *Tělesné postižení jako fenomén i životní realita: diskurzivní pohledy na tělo, tělesnost, pohyb, člověka a tělesné postižení*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-873-9.

PLHÁKOVÁ, Alena. *Dějiny psychologie*. Vyd. 1. Praha, 2006, 328 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-0871-3.

PADGETT, D. K. *Evropská příručka Bydlení především*. Praha: Úřad vlády ČR – Sekce pro lidská práva, 2017, s. 64.

- Padgett, D. K. (2007). *There's no place like (a) home: Ontological security among persons with serious mental illness in the United States*. *Social Science & Medicine*, 64(9), 1925-1936, p. 1934.

Sociální bydlení v ČR. [Praha]: Ministerstvo práce a sociálních věcí, [2021]. ISBN 978-80-7421-246-8.

ŠAMÁNKOVÁ, Marie. *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci aplikované v ošetrovatelském procesu: [teoretické základy a metodika]*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 134 s. Sestra. ISBN 978-802-4732-237.

VRBICKÝ, J. *Sociální služby*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-467-0.

ZHÁNĚL, Jiří, Vladimír HELLEBRANDT a Martin SEBERA. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6696-0.

Internetové zdroje

Jak získat v Plzni městský byt do nájmu? Co je nutné udělat a jaké typy bytů Plzeň nabízí. In: *Dostupné bydlení Plzeň* [online]. Plzeň: Správa informačních technologií města Plzně, c2023 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKewim_urn68r-AhXOh_0HHdGhA-YQFnoECBcQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.plzen.eu%2Fdownload.aspx%3Fdontparse%3Dtrue%26FileID%3D1181123&usg=AOvVaw1J2bdzonECnpBVWuwpiBf8

Koncepce sociálního bydlení České republiky 2015–2025. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. 2015, 155 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z:

http://socialnibydeni.mpsv.cz/images/soubory/Koncepce_socialniho_bydleni_CR_2015-2025.pdf

Koncepce sociálního a dostupného bydlení statutárního města Plzně na roky 2019–2022. Plzeň. Dokument byl vytvořen v rámci projektu Pilotní testování koncepce sociálního bydlení v Plzni, registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/16_128/000618 a schválen Zastupitelem města plzně dnem usnesením č. ZMP 97 ze dne 18. 3. 2019, Mgr. Karolína Vodičková, MBA. TYPOS, s.r.o., ©2019 [cit. 2021-27-12]. Dostupné také z:

https://www.plzen.eu/Files/MestoPlzen/web2018_obcan/urad/verejne_dokumenty/koncepcni_dokumenty/190412_Koncepce_socialniho_dostupneho_bydleni_2019_2022.pdf

Mgr. VODIČKOVÁ, Karolína, MBA. Průvodce bydlením v městských bytech v Plzni. In: *Pomáhající Plzeň* [online]. Plzeň, c2023, srpen 2018 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z:

<https://socialnisluzby.plzen.eu/download.aspx?dontparse=true&FileID=28454>

Nařízení vlády č. 2/2021 Sb. o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic formou úvěru na podporu výstavby nájemních bytů na území České republiky [online]. [cit. 2023-04-27]. Dostupné z:

[2/2021 Sb. Nařízení vlády o podmínkách použití peněžních prostředků Státního fondu podpory investic formou úvěr... \(zakonyprolidi.cz\)](https://zakonyprolidi.cz/2/2021-Sb.-Nařízení-vlády-o-podmínkách-použití-peněžních-prostředků-Státního-fondu-podpory-investic-formou-úvěr...)

Sociální bydlení – příprava projektů [online]. 2017 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: http://www.socialnibydeni.mpsv.cz/images/soubory/metodiky/Methodika_-_Socialni_bydleni_-_priprava_projektu.pdf.

Certifikovaná metodika. Fakulta architektury Českého vysokého učení technického v Praze.

Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2022. In: Český statistický úřad [online]. 2023, 29.04.2022 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112022>

Rezervační systém Magistrátu města Plzně [online]. Plzeň: Magistrát města Plzně, c2020 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://www.uradbezcekani.cz>

Slovník pojmů: Bezdomovectví a bytová nouze. In: *Platforma pro sociální bydlení* [online]. Praha, c2022, 12. 10. 2018 [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <https://socialnibydeni.org/slovník-pojmu/bezdomovectvi-a-bytova-nouze>

Základní informace o sociálním bydlení. In: *Sociální bydlení* [online]. Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit. 2023-04-27]. Dostupné z: <http://socialnibydeni.mpsv.cz/cs/co-je-socialni-bydeni/zakladni-informace-o-sb>

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Seznam obrázků SmartArt

- Obrázek č. 1 Maslowova pyramida potřeb
- Obrázek č. 2 Nerovnost zdrojů zdravotně znevýhodněných osob ve společnosti
- Obrázek č. 3 Prvky řešení bytové nouze v Plzni
- Obrázek č. 4 Graf členění technického úřadu k 1. 1. 2023
- Obrázek č. 5 Proces získávání bezbariérového bytu
- Obrázek č. 6 Mapa procesu žádosti o registraci na dostupné bydlení (typ bytu: bezbariérový)
- Obrázek č. 7 Ukázka vyplnění více možností
- Obrázek č. 8 Pokyny pro žadatele bezbariérového bytu

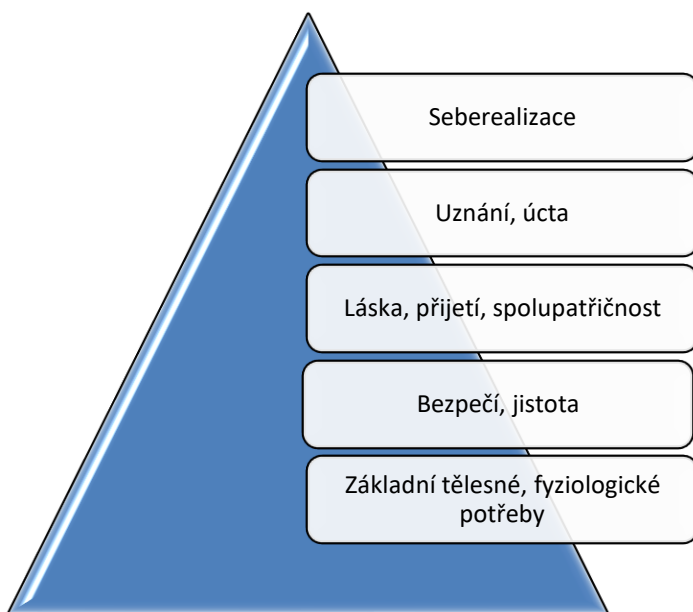
Seznam tabulek

- Tabulka č. 1 Přiměřenost bytu s ohledem na velikost společně hospodařící domácnosti podle podlahové plochy bytu

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Dokumenty, kterými se řídí pracovníci ODBSZ
- Příloha č. 2 Formulář Vyjádření praktického lékaře
- Příloha č. 3 Evropská typologie bezdomovství (ETHOS)
- Příloha č. 4 Analýza dat z informačního systému o žadatelích o dostupné bydlení v Plzni
- Příloha č. 5 Schéma orgánů města

Obrázek č. 1 Maslowova pyramida potřeb

Zdroj: Plháková, 2006

Obrázek č. 2 Nerovnost zdrojů zdravotně znevýhodněných osob ve společnosti

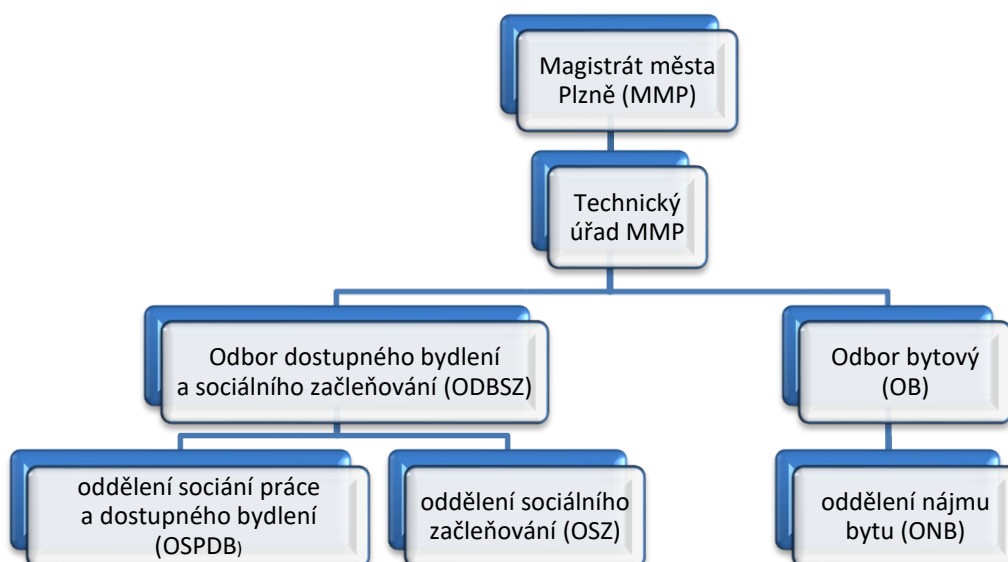
Zdroj: vlastní

Obrázek č. 3 Prvky řešení bytové nouze v Plzni (ODBSZ)

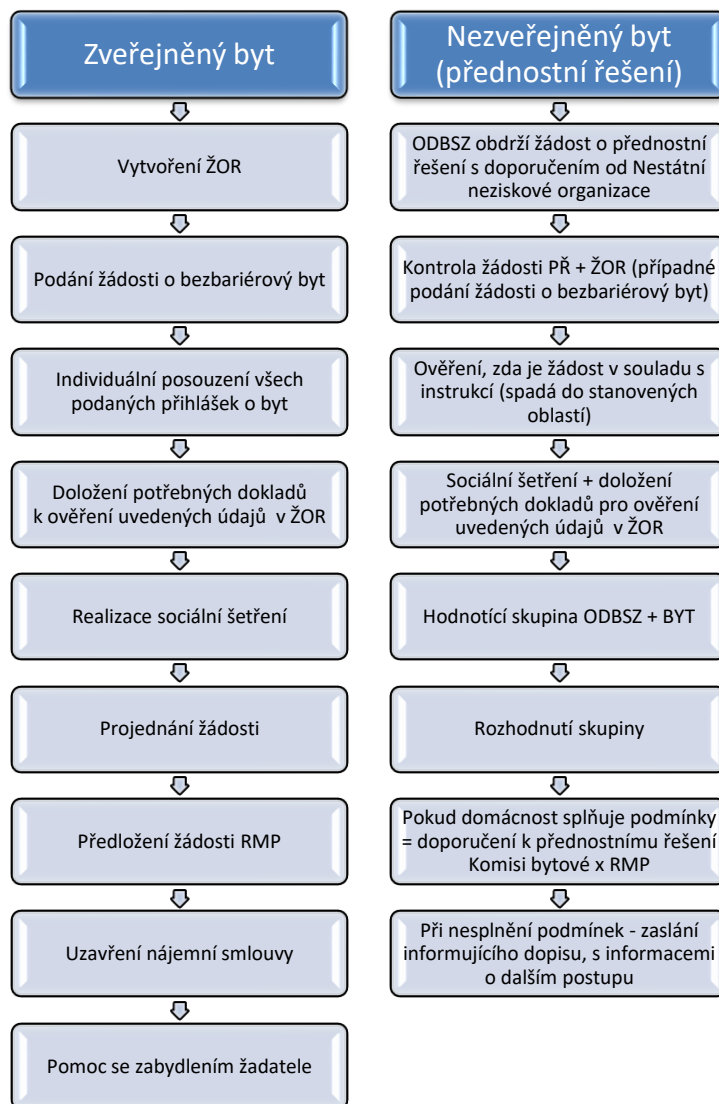
Zdroj: vlastní

Obrázek č. 4 Graf členění technického úřadu k 1. 1. 2023

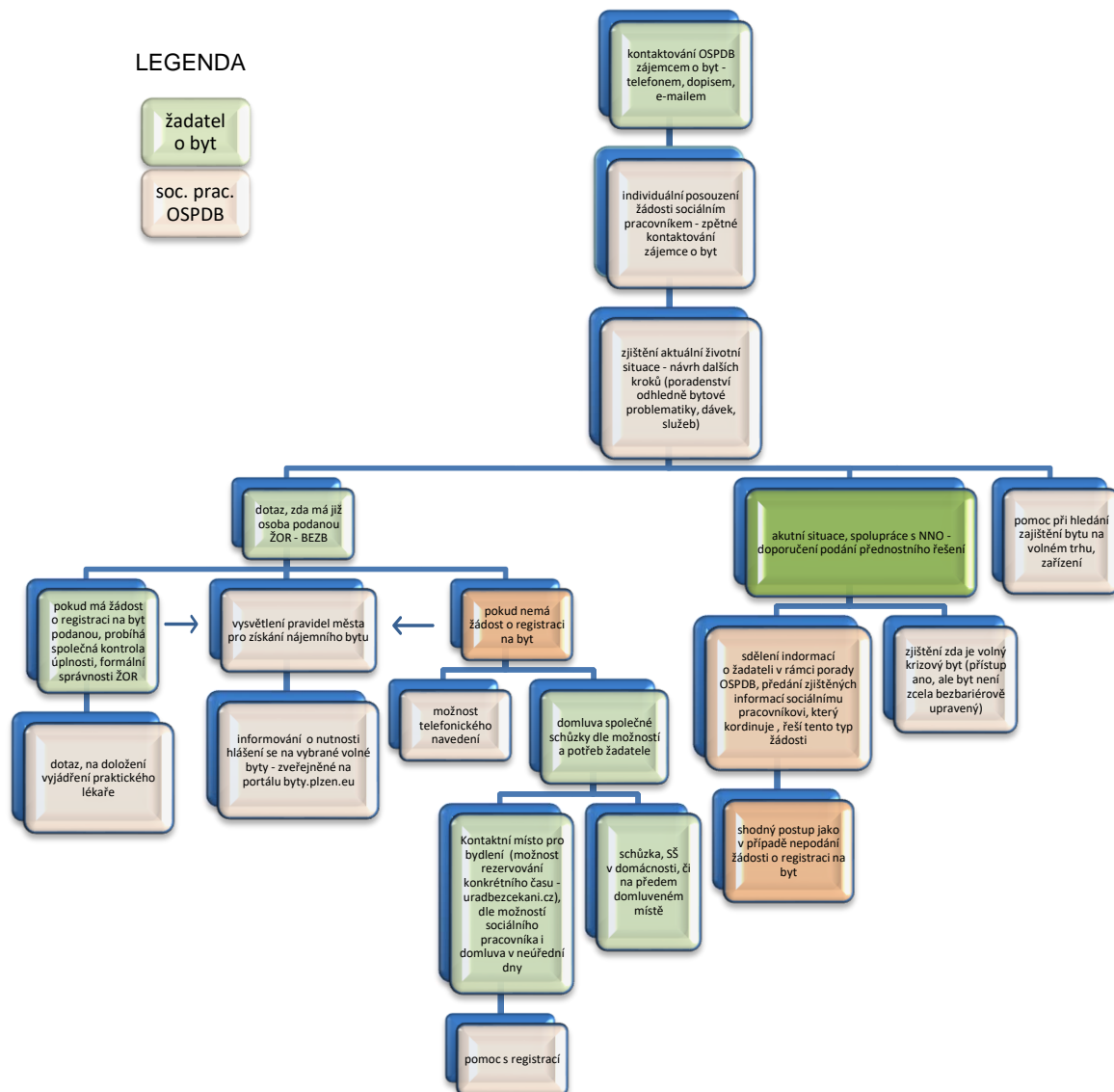
Zdroj: vlastní

Obrázek č. 5 Proces získávání bezbariérového bytu

Zdroj: vlastní

Obrázek č. 6 Mapa procesu ŽOR (typ bytu: bezbariérový)

Zdroj: vlastní

Obrázek č. 7 Ukázka vyplnění více možností

Pečuji ve společné domácnosti o osobu s příspěvkem na péči II. - IV. stupeň závislosti nebo sám tento příspěvek pobírám

Pobírám sociální dávky nebo jsem na rodičovské dovolené a bezprostředně před ní jsem **nepracoval/a** nepřetržitě alespoň 6 měsíců [?](#)

pobírám rodičovský příspěvek pobírám příspěvek na dítě pobírám příspěvek na bydlení pobírám doplatek na bydlení

pobírám příspěvek na živobytí pobírám odměnu pěstouna od jiné: (info - uveďte konkrétní dávky)

dd mm rrrr

V současné době jsem na rodičovské dovolené a bezprostředně před ní jsem **pracoval/a** nepřetržitě alespoň 6 měsíců

od dd mm rrrr do dd mm rrrr na základě:

pracovní smlouvy s pracovním úvazkem -- Vyberte -- [?](#)

dohody o provedení práce

dohody o pracovní činnosti

Zdroj: Žádost o registraci na dostupné bydlení

Obrázek č. 8 Pokyny pro žadatele bezbariérového bytu

- Užívám byt, který není bezbariérově upravený a potřebuji bezbariérové bydlení ([tiskopis „lékařská zpráva“ ke stažení zde](#))
- lékařem vyplněný tiskopis předat elektronickou či fyzickou formou na BYT
 - registrace bude zcela platná až po posouzení vašeho zdravotního stavu smluvním lékařem Magistrátu města Plzně
 - informaci o závěrech posouzení obdržíte písemnou formou na vami uvedenou adresu

Zdroj: Žádost o registraci na dostupné bydlení

Tabulka č. 1 Přiměřenost bytu s ohledem na velikost

Podlahová plocha bytu	Počet osob v bytě:							
	1	2	3	4	5 až 6	7 až 8	9 až 12	13 a více
< 37,9 m ²	standard	minimální standard	minimální standard	přelidněný	přelidněný	přelidněný	přelidněný	přelidněný
38 - 51,9 m ²	standard	standard	minimální standard	minimální standard	přelidněný	přelidněný	přelidněný	přelidněný
52 - 67,9 m ²	nadstandard	standard	standard	minimální standard	minimální standard	přelidněný	přelidněný	přelidněný
68 - 81,9 m ²	nadstandard	nadstandard	standard	standard	minimální standard	minimální standard	přelidněný	přelidněný
82 - 95,9 m ²	nadstandard	nadstandard	nadstandard	standard	standard	minimální standard	minimální standard	přelidněný

Zdroj: <https://mmr.cz/>

Příloha č. 1 Dokumenty, kterými se řídí pracovníci ODBSZ

Listina základních práv a svobod – Usnesení č. 2/1993 Sb. s účinností od 1. 1. 1993.

Etický kodex sociálního pracovníka

Právní předpisy:

Označení č.	Název	Účinnost od
1/1993 Sb.	Ústava České republiky	01.01.1993
89/2012 Sb.	Občanský zákoník	01.01.2014
101/2000 Sb.	Zákon o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů	01.06.2000
108/2006 Sb.	Zákon o sociálních službách	01.01.2007
117/1995 Sb.	Zákon o státní sociální podpoře	01.10.1995
128/2000 Sb.	Zákon o obcích (obecní zřízení)	12.11.2000
129/2000 Sb.	Zákon o krajích	12.11.2000
155/1995 Sb.	Zákon o důchodovém pojištění	01.01.1996
314/2002 Sb.	Zákon o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem	01.01.2003
500/2004 Sb.	Správní řád	01.01.2006

Vyhláška č. 505/2006 Sb.	o sociálních službách	01.01.2007

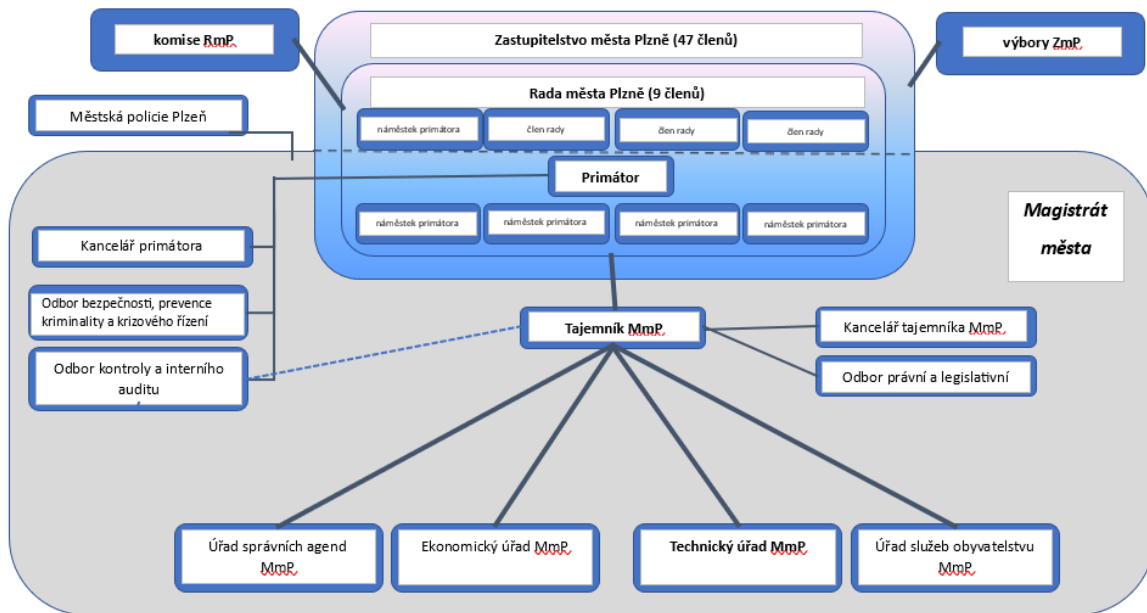
Vnitřní dokumentace (QS – směrnice, QI – instrukce) MMP:

Označení	Název	Účinnost od
QS 42-04	Spisový a skartační řád	15.02.2020
QS 55-01	Organizační řád Magistrátu města	01.03.2023
QS 63-02	Inventarizace majetku a závazků Statutárního města Plzně	01.07.2022
QS 63-05	Nakládání s byty a nebytovými prostory v domech ve vlastnictví města Plzně	01.07.2022
QI 42-02-02	Zpracování návrhu smluv	07.03.2023
QI 42-03-01	Zpracování osobních údajů	25.05.2018
QI 61-17-05	Řešení pohledávek na nájemném a službách spojených s užíváním bytu	01.11.2021
QI 63-05-08	Podmínky úprav bytů v domech ve vlastnictví města Plzně na náklady budoucích nájemců	01.07.2022
QI 63-05-09	Podmínky pro výběr nájemců do uvolněných bytů v domech ve vlastnictví města Plzně	01.07.2022
QI 63-05-11	Provoz krizového bytu	01.11.2021
QI 74.02-01	Výdaje na reprezentaci	20.01.2023

Parametry staveb a ubytovacích jednotek:

Označení	Název	Účinnost od
Zákon č. 183/2006 Sb.	o územním plánování a stavebním řádu	01.01.2007
do 30.06.2023; od 01.07.2023 roční přechodné období do 30.06.2024, v kterém budou účinné dva stavební zákony (současný č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu a zároveň „nový“ č. 283/2021 Sb., stavební zákon)		
Vyhláška č. 268/2009 Sb.	o technických požadavcích na stavby	26.08.2009
Vyhláška č. 398/2009 Sb.	o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb	18.11.2009
Vyhláška č. 501/2016 Sb.	o obecných požadavcích na využívání území	01.01.2007
Zrušeno k 01.07.2023.		

Příloha č. 2 Schéma orgánů města

Zdroj: Příloha č. 1 QS 42-01 Příručka ISŘ

Příloha č. 3 Evropská typologie bezdomovství (ETHOS)

ETHOS – Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení v prostředí ČR

1/2

Bezdomovství, sociální vyloučení spojené s absencí bydlení, je jedním z problémů, kterého se týká Strategie sociální ochrany a začleňování EU. Prevence bezdomovství a reintegrace osob bez domova jsou otázkami, které vyžadují dobré pochopení procesů a mechanismů, které vedou do situací absence nebo ztráty domova.

FEANTSA (Evropská federace národních sdružení pracujících s bezdomovci) vytvořila typologii bezdomovství a vyloučení z bydlení, nazvanou ETHOS.

Typologie ETHOS vychází z principu, že pojetí domova lze chápat ve třech oblastech, jejichž absence může vést k bezdomovství. Mít domov může být chápáno jako: mít přiměřené bydlení, které může osoba a její rodina vylučně

užívat (fyzická oblast); mít prostor pro vlastní soukromí s možností sociálních vztahů (sociální oblast); mít právní důvod k užívání (právní oblast). Z toho vyplývají čtyři formy vyloučení z bydlení: bez střechy, bez bytu, nejisté bydlení, nevyhovující bydlení – všechny tyto situace ukazují na absenci bydlení. ETHOS tedy člení osoby bez domova podle jejich životní situace nebo situace jejich bydlení. Tyto konceptní kategorie se dále člení na 13 operačních (pracovních) kategorií, v rámci realizovaného národního projektu Strategie sociální inkluze bezdomovců v ČR byl vytvořen soubor národních subkategorií. Typologie tak může být využita pro monitoring bezdomovství, pro vytváření politik a jejich rozvoj a vyhodnocování.

Konceptní kategorie	Operační kategorie	Životní situace	Generická (druhov) definice	Národní subkategorie	*		
BEZ STŘECHY	1 Osoby přežívající venku	1.1 Veřejné prostory nebo venku (na ulici)	Osoby přežívající na ulici nebo ve veřejně přístupných prostorách bez možnosti ubytování	1.1.1 Osoby spící venku (např. ulice, pod mostem, nádraží, letiště, veřejné dopravní prostředky, kanály, jeskyně, odstavené vagony, stany, garáže, prádelny, sklepy a půdy domů, vraky aut)	b		
	2 Osoby v noclehárně	2.1 Noclehárna	Osoby bez obvyklého bydliště, které využívají nízkoprahové noclehárny	2.1.1 Osoby v nízkoprahové noclehárně 2.1.2 Osoby sezonně užívající k přenocování prostory zařízené bez lůžek	b b		
BEZ BYTU	3 Osoby v ubytovnách pro bezdomovce	3.1 Azylový dům pro bezdomovce	Osoby v azylových domech s krátkodobým ubytováním	3.1.1 Muži v azylovém domě 3.1.2 Ženy v azylovém domě 3.1.3 Matky s dětmi v azylovém domě 3.1.4 Otcové s dětmi v azylovém domě 3.1.5 Úplné rodiny v azylovém domě 3.1.6 Osoby v domě na půli cesty	b b b b b b		
		3.2 Přechodná ubytovna	Osoby ve veřejných ubytovnách s krátkodobým ubytováním, které nemají vlastní bydlení	3.2.1 Osoby ve veřejné komerční ubytovně (nemají jinou možnost bydlení)	b		
		3.3 Přechodné podporované ubytování	Bezdomovci v přechodném bydlení se sociální podporou	3.3.1 Bydlení s podporou výslovně určené pro bezdomovce neexistuje	a		
	4 Osoby v pobytových zařízeních pro ženy	4.1 Pobytové zařízení pro ženy	4.1	Ženy ubytované krátkodobě v zařízení z důvodu ohrožení domácím násilím	4.1.1 Ženy ohrožené domácím násilím pobývající na skryté adrese	a	
					4.1.2 Ženy ohrožené domácím násilím pobývající v azylovém domě	a	
	5 Osoby v ubytovnách pro imigranty	5.1 Přechodné bydlení (azylová zařízení pro žadatele o azyl)	5.1	Imigranti v přechodných ubytovnách z důvodu imigrace	5.1.1 Žadatelé o azyl v azylových zařízeních	a	
					5.2 Ubytovny pro migrující pracovníky	5.2.1 Osoby v ubytovnách pro migrující pracovníky	a
	6 Osoby před opuštěním instituce	6.1 Věznice a vazební věznice	6.1	Zůstává déle z důvodu absence bydlení	6.1.1 Osoby před opuštěním věznice	a	
					6.2 Zdravotnická zařízení	6.2.1 Osoby před opuštěním zdravotnického zařízení	a
					6.3 Zařízení pro děti	6.3.1 Osoby před opuštěním dětské instituce 6.3.2 Osoby před opuštěním péstounské péče	a a
7 Uživatelé dlouhodobější podpory	7.1 Pobytová péče pro starší bezdomovce	7.1	Senioři a osoby invalidní dlouhodobě ubytované v azylovém domě	7.1.1 Muži a ženy v seniorském věku nebo invalidé dlouhodobě ubytované v azylovém domě	b		
				7.2 Podporované bydlení pro bývalé bezdomovce	7.2.1 Bydlení s podporou výslovně určené pro bezdomovce neexistuje	a	

* Použité zkratky v posledním sloupci – Stupeň ohrožení: a – ohrožené osoby, b – bezdomovci

ETHOS – Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení v prostředí ČR

2/2

Konceptní kategorie	Operační kategorie	Životní situace	Generická (druhov) definice	Národní subkategorie	*	
NEJISTÉ BYDLENÍ	8 Osoby žijící v nejistém bydlení	8.1 Přechodné bydlení u příbuzných nebo přátel	Přechodné bydlení u příbuzných nebo přátel	8.1.1 Osoby přechodné bydlení u příbuzných nebo přátel (nemají jinou možnost bydlení) 8.1.2 Osoby v podnájmu (nemají jinou možnost bydlení)	a a	
		8.2 Bydlení bez právního nároku	Bydlení bez právního nároku, nezákonné obsazení budovy	8.2.1 Osoby bydlící v bytě bez právního důvodu 8.2.2 Osoby v nezákonné obsazené budově	a b	
		8.3 Nezákonné obsazení pozemku	Nezákonné obsazení pozemku	8.3.1 Osoby na nezákonné obsazeném pozemku (zahradkářské kolonie, zeměnice)	b	
	9 Osoby ohrožené vystěhováním	9.1 Výpověď z nájemního bytu	9.1	Ztráta vlastnictví bytu	9.1.1 Osoby, které dostaly výpověď z nájemního bytu	a
					9.2	9.2.1 Osoby ohrožené vystěhováním z vlastního bytu
	10 Osoby ohrožené domácím násilím	10.1 Policejné zaznamenané domácí násilí	10.1	Případy, kdy policie zasáhla k zajištění bezpečí obětí domácího násilí	10.1.1 Osoby ohrožené domácím násilím – policejné zaznamenané případy – oběti	a
NEVYHOVUJÍCÍ BYDLENÍ	11 Osoby žijící v provizorních a neobvyklých stavbách	11.1 Mobilní obydlí	Mobilní obydlí, které není určené pro obvyklé bydlení	11.1.1 Osoby žijící v mobilním obydlí, např. maringotka, karavan, hausbót (nemají jinou možnost bydlení)	a	
		11.2 Neobvyklá stavba	Nouzový přístřešek, bouda, chatrč, barák	11.2.1 Osoby žijící v budově, která není určena k bydlení, např. osoby žijící na pracovišti, v zahradních chatkách se souhlasem majitele	a	
		11.3 Provizorní stavba	Provizorní stavba	11.3.1 Osoby žijící v provizorních stavbách nebo v budovách např. bez kolaudace	a	
	12 Osoby žijící v nevhodném bydlení	12.1 Obydlené neobyvatelné byty	Bydlení v objektu označeném podle národní legislativy jako nevhodné k bydlení	12.1.1 Osoby žijící v nevhodném objektu – obydlí se stalo nezpůsobilým k obývání (dříve mohlo být obyvatelné)	a	
	13 Osoby žijící v předlideném bytě	13.1 Nejvyšší národní norma definující předlidení	Definované jako překračující nejvyšší normu podle rozměru nebo počtu místností	13.1.1 Osoby žijící v předlidených bytech	a	

* Použité zkratky v posledním sloupci – Stupeň ohrožení: a – ohrožené osoby, b – bezdomovci

FEANTSA is supported financially by the European Commission. The views expressed herein are those of the author(s) and the Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained herein.

FEANTSA
Fédération Européenne d'Associations Nationales Travaillant avec les Sans-Abri AISBL

194, Chaussée de Louvain ■ 1210 Brussels ■ Belgium ■ Tel.: +32 2 538 66 69 ■ Fax: +32 2 539 41 74 ■ ethos@feantsa.org ■ www.feantsa.org

CZ

Příloha č. 4 Prázdný tiskopis Žádosti o registraci na dostupné bydlení

Dostupné bydlení **Plzeň**

ŽÁDOST O REGISTRACI na dostupné bydlení (PLZEŇ, statutární město, Odbor bytový, Magistrátu města Plzně)

Podmínky výše příjmů pro typ registrace na dostupné bydlení:

- Žádost na registraci na „Standardní bydlení“ si může podat žadatel, který v součtu příjmů (ze zaměstnání, podnikání, starobního či invalidního důchodu) nepřekročí průměrnou měsíční mzdu za NH vyhlášenou ČSÚ, vždy k 1.1. daného roku nebo společní žadatelé, kteří nepřekročí 1,5 násobek průměrné měsíční mzdy za NH vyhlášenou ČSÚ, vždy k 1.1. daného roku.
- Žádost na registraci na „Senioři a osoby ze zdravotním postižením“ si může podat žadatel, který v součtu příjmů (ze zaměstnání, podnikání, starobního či invalidního důchodu) nepřekročí průměrnou měsíční mzdu za NH vyhlášenou ČSÚ, vždy k 1.1. daného roku nebo společní žadatelé, kteří nepřekročí 1,2 násobek průměrné měsíční mzdy za NH vyhlášenou ČSÚ, vždy k 1.1. daného roku.
- Žádost na registraci na „Bezbariérový“ si může podat žadatel bez ohledu na výši příjmů.

Zvolte typ registrace:

Standardní bydlení

- s výjimkou bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- s výjimkou bezbariérových bytů

Senioři a osoby se zdravotním postižením

- pro osoby ve starobním důchodu nebo pro osoby ve III. stupni invalidního důchodu (v mimořádném případě i II. stupně) - byty pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- byty zvláštního určení (BZU) - pro osoby minimálně 2 roky před starobním důchodem (byty pro seniory)

Bezbariérový

- pro osoby tělesně postižené

A. Údaje žadatele o byt

Příjmení: **Jméno:** **Datum narození:** **Email:** **Telefon:**

Pohlaví:

muž žena

Rodinný stav:

svobodný(á) ženatý/vdaná v rozvodovém řízení partnerství rozvedený(á) zaniklé partnerství rozhodnutím nebo smrtí vdovec/vdova

Trvalé bydliště: **Město, obec:** **Ulice:** **č. popisné:** **PSC:**

Posuzovaný byt: **Město, obec:** **Ulice:** **č. popisné:** **PSC:**

Jsem zaměstnán: ANO NE **Zaměstnán od:** **Pracuji v Plzni:** ANO NE **Zaměstnavatel:** **Průměrný hrubý měsíční příjem za posledních 6 měsíců v Kč:**

Jsem OSVČ: ANO NE **OSVČ od:** Sídlo podnikání v Plzni Sídlo podnikání: **Hrubý příjem za uplynulý rok (zdaňovací období)**
 Oblast podnikání Plzeň (provozovna)

Pobírám starobní důchod: ANO NE **Od kdy:** **Můj důchod je ve výši Kč**

Pobírám vdovský důchod nebo výsluhový příspěvek: ANO NE **Od kdy:** **Můj důchod je ve výši Kč**

Pobírám sirotčí důchod:

ANO NE

Můj důchod je ve výši Kč

Nemám žádné příjmy ze zaměstnání nebo pobírám jen sociální dávky:

ANO NE

Pobírám invalidní důchod:

ANO NE

Ve stupni:

Od kdy:

Ve výši Kč

Pečuji ve společné domácnosti o osobu s příspěvkem na péči II. - IV. stupeň závislosti

ANO NE

V současné době jsem na rodičovské dovolené:

ANO NE

Před jejím nástupem jsem pracoval/a od:

Před jejím nástupem jsem pracoval/a do:

Pokud jsem nájemcem jakéhokoliv bytu (mám uzavřenou nájemní smlouvu), z jakého důvodu si podávám registraci?:

- špatná dostupnost občanské vybavenosti či MHD (zdravotní péče, škola, pošta, úřad)
- neoblíbená lokalita dosavadního bydlení (nevyhovuje mi lokalita současného bydlení)
- nesnášenlivost se spolunájemci (řeším spory s ostatními nájemci)
- bydlím v bytě ve vyšším nadzemním podlaží či v domě bez výtahu
- požaduji byt o menší podlahové ploše či méně vybavený s ohledem na svoje příjmy a schopnost v budoucnu hradit nájemné a služby spojené s užíváním bytu
- bydlím v malém bytě a spolu se mnou bydlí v bytě větší počet členů rodiny a požaduji byt větší
- nejsem nájemce žádného bytu
- ostatní, uveďte jaké

Údaje žadatele o byt (manžel/maželka, druh/družka)

Příjmení: **Jméno:** **Datum narození:** **Email:** **Telefon:**

Pohlaví: muž žena **Rodinný stav:** svobodný(á) ženatý/vdaná v rozvodovém řízení partnerství rozvedený(á) zaniklé partnerství rozhodnutím nebo smrtí vdovec/vdova

Trvalé bydliště: **Město, obec:** **Ulice:** **č. popisné:** **PSČ:**

Posuzovaný byt: **Město, obec:** **Ulice:** **č. popisné:** **PSČ:**

Jsem zaměstnán: ANO NE **Zaměstnán od:** **Pracuji v Plzni:** ANO NE **Zaměstnavatel:** **Průměrný hrubý měsíční příjem za posledních 6 měsíců v Kč:**

Jsem OSVČ: ANO NE **OSVČ od :** Sídlo podnikání v Plzni Sídlo podnikání: **Hrubý příjem za uplynulý rok (zdaňovací období)**
 Oblast podnikání Plzeň (provozovna)

Pobírám starobní důchod: ANO NE **Od kdy:** **Můj důchod je ve výši Kč**

Pobírám vdovský důchod nebo výsluhový příspěvek: ANO NE **Od kdy:** **Můj důchod je ve výši Kč**

Pobírám sirotčí důchod: ANO NE **Můj důchod je ve výši Kč**

Nemám žádné příjmy ze zaměstnání nebo pobírám jen sociální dávky: ANO NE

Pobírám invalidní důchod: ANO NE **Ve stupni:** **Od kdy:** **Ve výši Kč**

Pečuji ve společné domácnosti o osobu s příspěvkem na péči II. - IV. stupeň závislosti ANO NE

V současné době jsem na rodičovské dovolené: ANO NE **Před jejím nástupem jsem pracoval/a od:** **Před jejím nástupem jsem pracoval/a do:**

Pokud jsem nájemcem jakéhokoliv bytu (mám uzavřenou nájemní smlouvu), z jakého důvodu si podávám registraci?:

- špatná dostupnost občanské vybavenosti či MHD (zdravotní péče, škola, pošta, úřad)
- neoblíbená lokalita dosavadního bydlení (nevyhovuje mi lokalita současného bydlení)
- nesnášenlivost se spolunájemci (řeším spory s ostatními nájemci)
- bydlím v bytě ve vyšším nadzemním podlaží či v domě bez výtahu
- požaduji byt o menší podlahové ploše či méně vybavený s ohledem na svoje příjmy a schopnost v budoucnu hradit nájemné a služby spojené s užíváním bytu
- bydlím v malém bytě a spolu se mnou bydlí v bytě větší počet členů rodiny a požaduji byt větší
- nejsem nájemce žádného bytu
- ostatní, uveďte jaké

Aktuální bytová situace žadatele

- přežívám venku
- přespávám noclehárně tj. pouze přes noc
- osoby žijící v mobilním obydlí, např. maringotka, karavan, hausbót (nemají jinou možnost bydlení)
- přechodně bydlím u rodičů
- bydlím v azylovém domě nebo chráněném bydlení
- bydlím na ubytovně
- opouštím zdravotnické zařízení (nemám kam jít)
- opouštím dětský domov (nemám kam jít)
- opouštím institut péčovské péče (nemám kam jít)
- budu propuštěn z nápravného zařízení apod.
- žiji v nejistém bydlení (bez nájemní smlouvy)
- mám ukončení nájmu bytu (výpověď nebo uplynutím doby určité bez možnosti dalšího obnovení)
- přechodně bydlím u příbuzných nebo přátel
- jiné/pokud se nehodí žádná z výše uvedených možností, popište situaci

Naléhavost - pouze u typu registrací: Senioři a osoby se zdravotním postižením

Mám sníženou soběstačnost z důvodu věku či zdravotního stavu:

ANO NE

- byt v domě bez výtahu
- zhoršený přístup do bytu kvůli náhlému zhoršení zdravotního stavu, zejména mobility
- uvádím skutečnosti, které jsou dle mého názoru důležité pro posouzení mé situace (například: rodinná situace, zdravotní stav, vysoké náklady na bydlení, popis současné bytové situace apod. náklady na bydlení tj. nájemné, náklady spojené s nájmem (plyn, elektřina, voda) výši pobíraného příspěvku na bydlení nájemci, výši pobíraného doplatku na bydlení uživateli bytu)

Uvedené informace podléhají mlčenlivosti a uvádí se jen v zájmu žadatele při vyplňování žádosti o registraci na dostupné bydlení:

Další osoby

Další osoby, které bydlí s žadatelem v dosavadním bytě:

Jméno	Příjmení	Datum narození	Vztah k žadateli	Nastěhuje se do nového bytu	Student ANO/NE

Další osoby, které nebydlí s žadatelem v dosavadním bytě, ale budou se s ním do nového bytu stěhovat:

Jméno	Příjmení	Datum narození	Vztah k žadateli	Zdržuje se na adrese

Počet osob, které se nastěhují do nového bytu:

B. Údaje o bytě, ve které žadatel bydlí

Jedná se o byt nebo prostor:

- ve vlastnictví žadatele
 byt nájmení
 byt služební
 ostatní

Byt nebo prostor se nachází v domě:

- v majetku obce (města)
 v majetku státu
 v majetku družstva
 ve společenství vlastníků
 v majetku fyzické nebo právnické osoby (v rodinném nebo bytovém domě soukromého vlastníka)

Umístění bytu nebo prostoru (patro poschodí): **Dům je vybaven výtahem:**
 ANO NEkuchyň (m²): 1. pokoj (m²): 2. pokoj (m²): 3. pokoj (m²): 4. pokoj (m²): 5. pokoj (m²): Užívám byt, který není bezbariérově upravený a potřebuji bezbariérové bydlení (tiskopis „lékařská zpráva“)

- lékařem vyplněný tiskopis předat elektronickou či fyzickou formou na BYT
- registrace bude zcela platná až po posouzení vašeho zdravotního stavu smluvním lékařem Magistrátu města Plzně
- informaci o závěrech posouzení obdržíte písemnou formou na vámi uvedenou adresu

Důvod podání žádosti o registraci, podrobný popis bytové situace, v níž jsem se ocitl(a), popis historie bydlení, zdravotní, finanční důvody, ukončení nájmu apod.:

C. Ostatní údaje

- vozíčkář
 Požadavek na vybavení domu výtahem ze zdravotních důvodů

Žadatel/lé (manžel/ka, druh/družka, děti „týká se pouze osob, které se budou s žadatelem/li do nového bytu stěhovat“) jsou/je:

- poživatel příspěvku na péči (I.stupně - závislost, nebo invalidita 1. stupně, nebo věk > 65 let)
 držitel průkazu ZTP nebo poživatel příspěvku na péči (II. stupně - středně těžká závislost, nebo invalidita 2. stupně)
 držitel průkazu ZTP/P nebo poživatel příspěvku na péči (III. stupně - těžká závislost a IV. stupně - úplná závislost nebo invalidita 3. stupně)

Žadatel/é využívá sociálních služeb (zejména pečovatelská služba, osobní asistence, sociální rehabilitace, podpora samostatného bydlení apod.)

- ANO, uveďte název poskytovatele:
 NE

Pečuje rodina

- ANO, uveďte vztah k pečující osobě (dcera, syn, vnuk, vnučka apod.):
 NE

Jsem osoba zastoupená opatrovníkem (ÚMO či fyzická osoba)?

- ANO, vyplňte opatrovníka:
 NE

TP č.: ze dne: s platností do:

ZTP č.: ze dne: s platností do:

ZTP/P č.: ze dne: s platností do:

Jiná sdělení nebo informace žadatele o registraci (požádáno o invalidní důchod nebo jeho zvýšení, požádáno o příspěvek na péči, rozsah omezení svéprávnosti):

Jelikož se na adrese trvalého bydliště nezdržuji, poštu, prosím, zasílat na doručovací adresu:

Čestně prohlašuji, že

- všechny údaje, které jsem v registraci uvedl/uvedla jsou pravdivé a v případě výzvy pracovníky Odboru bytového Magistrátu města Plzně jsem schopen/schopna vše doložit dokumenty
- pokud nebudu uvedené dokumenty schopen doložit, přihláška bude vyřazena a registraci je nutno změnit
- všechny změny, které po podání registrace nastanou, nejpozději před podáním přihlášky o nájem bytu je registrovaný žadatel povinen předmětnou registraci upravit tak, aby všechny údaje v ní uvedené byly aktuální
- nejsem výlučným vlastníkem bytové jednotky, rodinného nebo bytového domu nebo nejsem většinovým spoluvlastníkem bytového domu

Beru na vědomí,

- že nesplnění výše uvedených povinností bude mít za následek vyřazení registrace z evidence
- případné právní důsledky při získání bytu na základě nepravdivých údajů
- v případě, že minimálně 2 roky neobnovím svoji žádost o registraci (za obnovení se považuje i změna údajů uvedených v žádosti o registraci) nebo se minimálně 2 roky nepřihlásím na žádný ze zveřejněných bytů pro registrované žadatele, bude moje žádost o registraci vyřazena z evidence žádostí o registraci

Datum žádosti:

Podpis žadatele:

.....

.....

Příloha č. 5 Formulář Vyjádření praktického lékaře

**Vyjádření praktického nebo odborného lékaře o zdravotním stavu
žadatele o byt zvláštního určení (BEZBARIÉROVÝ)**

Jméno a příjmení žadatele

Datum narození

Adresa trvalého bydliště

Dorozumívání mluví zřetelně s obtížemi nekomunikuje

Sluch slyší dobře slyší špatně neslyší

Zrak vidí (s brýlemi) špatně nevidí

Orientace bez poruchy občas zmatenost trvalá zmatenost

Kontinence moči kontinentní občas inkontinence inkontinentní

Kontinence stolice kontinentní občas inkontinence inkontinentní

Demence ANO* NE

*typ demence: _____

*stupeň: _____

Trpí akutní infekční nemocí ANO NE

Bacilonosič ANO NE

Je žadatel pod dohledem odborného lékaře? Jakého?

Potřebuje žadatel lékařské ošetření trvale nebo občas? Potřebuje zvláštní péči, popřípadě jakou a jak často?

Duševní stav žadatele	☐ orientovaný ☐ částečná dezorientace ☐ neorientovaný ☐ depresivní stavy závislosti ☐ ANO ☐ NE Trpí projevy narušující kolektivní soužití ☐ ANO* ☐ NE *jakými:			
Soběstačnost žadatele		SÁM	S POMOCÍ	NEPROVEDE
	Najedení, napití	☐	☐	☐
	Léky užívá	☐	☐	☐
	Oblékání, svlékání	☐	☐	☐
	Osobní hygiena	☐	☐	☐
	Použití WC	☐	☐	☐
	Chůze po schodech	☐	☐	☐
	Chůze po rovině	☐	☐	☐
	Přesun na lůžku /židli/	☐	☐	☐
	Kompenzační pomůcky:			
Objektivní nález				
Doporučení lékaře	Zdravotní stav žadatele vyžaduje poskytnutí péče v zařízení sociálních služeb ☐ ANO ☐ NE Zdravotní stav žadatele vyžaduje poskytnutí péče ve zdravotnickém zařízení ☐ ANO ☐ NE			

Závěrečné stanovisko lékaře	☐ ZDRAVOTNÍ STAV ŽADATELE <u>VYŽADUJE</u> BYDLENÍ V BEZBARIÉROVĚ UPRAVENÉM BYTĚ ☐ ANO ☐ NE
Jiná sdělení lékaře	

V..... Dne

.....
Podpis a razítko lékaře

S vyjádřením lékaře souhlasím.

Podpis žadatele _____

Magistrát města Plzně
Odbor dostupného bydlení a sociálního začleňování, oddělení sociální práce a dostupného bydlení
Jagellonská 8, Plzeň

Informace pro lékaře

Děkujeme, že věnujete čas těmto informacím, které vysvětlují, proč Váš pacient žádá o vydání vyjádření.

Vaše vyjádření poslouží jako podklad k uzavření nájemní smlouvy v tzv. bytě zvláštního určení (byt pro ubytování osob se zdravotním postižením).

Byty zvláštního určení jsou určeny pro ubytování především seniorů a osob se zdravotním postižením ve smyslu ust. § 2300 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Byty zvláštního určení jsou vyčleněné v samostatných objektech nebo v bytových domech, kde ostatní nájemci nemají zdravotní postižení. Přístup do bytu i byt samotný jsou bezbariérově upravené.

Pečovatelská služba není v těchto domech přítomna, ale nájemce si ji sjednává sám u poskytovatelů sociálních služeb podle svých potřeb.

Byty zvláštního určení **nejsou** určeny osobám trpícím Alzheimerovou demencí, chronickým psychickým onemocněním nebo jinými druhy demencí ve stádiu, kdy osoba potřebuje nepřetržitý dohled druhé osoby nebo projevy těchto onemocnění mohou narušovat společné soužití.